

LENKIJOJ SKELBIAMA VISUOTINA MOBILIZACIJA

Paėmimas Slovakijos i Vokietijos Armijos Rankas Skaitomas Agresingu Žygiu

VARŠAVA, Rugpiūčio 31. — Kadangi Vokietijos armija paėmė Slovakiją i savo kontrolę, Lenkija i tai atsakydama paskelbė visuotiną mobilizaciją.

Manoma, kad bus paimta i kariuomenę virš 1,000,000 vyrų, kas Lenkijos armiją pakels iki 2,500,000 vyrų.

Lenkijos valdžia Vokietijos armijos paėmimą Slovakijos i savo rankas skaito tipiška netiesiogine agresija prieš Lenkiją. Už tai Lenkija esanti priversta imtis žygių, kad užtikrinti Lenkijos saugumą.

Iš Vokietijos gauti pranešimai rodo, kad Hitleris sudarė specialę Reicho Gynimo Tarybą, su Goeringu priešaky, kuriai suteiktos labai plačios teisės. Ji galėsianti leisti patvarkymus ir įsakymus be Hitlerio parašo. Jei kas Hitleriui nepatiks, jis, tačiau, galės vetuoti.

Ta taryba jau veikia. Išleido patvarkymus išduoti visiems gyventojams maisto kortas, taupyti karui reikalingus produktus ir t.t. Vienu žodžiu tariant, Vokietija pastatoma karo meto padėtin.

Įtempimas tarp Lenkijos ir Vokietijos nuolatos auga ir auga.

Anglija Šaukia Daugiau Rezervų; Tuština Miestus

LONDONAS, Rugpiūčio 31. — Anglijos valdžia pranešė, kad nutarė įvykdyti visuotiną laivyno mobilizaciją.

Prie to, pašaukti likusius armijos rezervus ir pagelbinius rezervus.

Taipgi bus šaukiamas ir savanorių lakūnų rezervas.

Tuo pačiu laiku išleido parėdymą išgabenti iš didžiųjų miestų 3,000,000 mokinių, motinų ir invalidų. Šis įsakymas turės būti pradėtas vykdyti rytoj.

Tas rodo, kad Europos situacija nei kiek negerėja, o vis blogėja.

Musolinis Stovi Už Hitlerio Reikalavimus

ROMA, Rugs. 31. — Italijos sostinė pradėdama jausti karo atmosferą. Praeitą naktį buvo atlikti pilni bandymai karo priuošimui ir visas miestas buvo paskendęs tamsoje. Visos šviesos buvo užgesintos, tik gatvėse žibėjo menka šviesa mėlynų lempų. Kavinės ir restoranai gavo įsakymą, kad nuo 3 d. rugsėjo būtų uždaryti nuo 11 val. nakties. Žmonėse jaučiamas didelis nusiminimas ir nepasitenkinimas.

Tuo tarpu visi laikraščiai savo editorialuose veda agitaciją ir reikalauja, kad Hitlerio reikalavimai būtų patenkinti. Musolinis savo laikraštyje Popolo d'Italia šaukia: "Šalin Versalio sutartis," ir nurodinėja, kad Europa turi būti išgydyta nuo tų sutarčių pasekmių. Hitlerio reikalavimai yra teisėti ir vokiečių teisės turi būti pripažintos

ir patenkintos.

Hitleriui atsisakius priimti popiežiaus tarpininkavimą, pastarasis išvyksta i Vatikaną melstis, Ko nepasiekė su diplomatija, mano pasiekti su malda.

Francijos Armija Perima Gelžkelius

PARYŽIUS, Rugpiūčio 31. — Francijos valdžia išleido patvarkymą, kuriuomi gelžkeliai perleidžiami i armijos rankas.

Tas reiškia, kad traukiniai pirmoj vietoj bus naudojami armijos reikalams. Keleiviai galės naudotis tik tiek, kiek sąlygos leis.

Generolas Maxime Weygand, 72 metų amžiaus Didžiojo karo veteranas, buvęs armijos vadas, nuvyko i Syriją, kur jis būsiąs paskirtas Francijos, Anglijos ir Turkijos jėgų komandierium, atsitikime karo.

Valdžia įsakė paryžiečiams apieisti miestą. Vaikai išsiunčiami šimtais tūkstančių.

LENKAI DEKINGI, O HITLERIS TYLI

OTTAWA, Rugpiūčio 31. — Lenkijos valdžia per savo konsulą išreiškė karštą padėką Kanados ministeriui pirmininkui už paraginimą išspręsti savo nesuipratimus be karo. Hitlerio konsulas tik pranešė, kad notą Hitleris gavęs.

King kiek anksčiau kreipėsi i Italijos karalių, Lenkijos prezidentą ir Hitlerį, panašiai, kaip ir Rooseveltas, prašydamas susilaikyti nuo karo.

Sulaikė Keturis Laivus Ieškant Karo Amunicijos

NEW YORK. — Jungtinių Valstijų valdžios įsakymu čia sulaikyti buvo Europos laivai ir daromi jų prekėse patikrinimai. Sulaikytųjų tarpe buvo Vokietijos laivas Bremen, Francijos Normandie ir du Anglijos laivai. Jie sulaikyti patikrinimui ar neturi karinės medžiagos ir ginklų. Laivuose daroma nuosekli krata.

Prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad tokie žygiai yra daromi tuo tikslu, kad nedaleidus laivams išsivežti iš Jungtinių Valstijų ginklų, kurie gali būti panaudoti sprogdinimui jūroj sutiktų kitų šalių laivų.

Del dabar susidariusios Europoje įtemptos padėties Rooseveltas daug kaltės primeta Amerikos reacionieriams senatoriams, kurie atmetė jo pasiūlymus sąrišy su įstatymo pakeitimu. Jis sako, kad tų reakcingųjų senatorių nutarimas padrąsino Europoje karo kurstytojus.

VARŠAVA, Rugpiūčio 31. — Valdžios atstovas pareiškė, kad slapta Dancigo nazių policija užėmė gelžkelio stotį ir iškėlė svaistiktuotas vėliavas.

Trys didieji Lenkijos vyrai, prezidentas Ignace Mocicki, maršalas Edward Smigly-Rydz ir užsienio reikalų ministeris pulk. Josef Beck. Viso pasaulio žmo-

nės stato klausimą, ar jie atlaikys spaudimą iš Čemberleno, Daladje ir Hitlerio pusės. Turėdami prieš akis Čekoslovakijos pamokas, turėtų žinoti, kad nu-

sileidimas spaudimui ir paaukavimas Hitleriui Dancigo ir kordoriaus Lenkijos respublika pradžudytų, kaip kad pražudė Čekoslovakiją atidavimas Sudetus.

Čemberlenas Siūlo Savo Kooperaciją Jeigu Hitleris Sutiks Derėtis Su Lenkija

LONDONAS, Rugs. 31. — Tarp Hitlerio ir Čemberleno eina nenutraukiami notomis pasitarimai kas del susidariusios padėties del Dancigo prijungimo prie Vokietijos. Per šią savaitę jau pasimainyta trimis notomis.

Tiems pasitarimams tarpininkauja Anglijos ambasadorius Vokietijai N. Henderson.

Hitlerio ir Čemberleno notų tekstai nėra skelbiami. Del paskutiniosios Hitlerio notos. Anglijoj buvo susirūpinta, nes Hitleris pastatė didesnį teritorinius reikalavimus ir pareikalavo duoti atsakymą per 24 valandas.

Anglijos vyriausybė atsakydama i tą notą pareiškė, kad jai nesuprantama, kodėl Hitleris tuos reikalavimus jai patiekė. Iš to pareiškimo sprendžia, kad Anglija nevertos priespaudos ant Lenkijos, kad ji nusileistų Hitlerio reikalavimams, ir kad Anglija laikysis duoto Lenkijai pažadėjimo, jeigu Hitleris pavartos karinę jėgą.

Toliau tame pat pareiškime Čemberlenas pareiškia, kad jeigu Hitleris sutiks tiesioginiai derėtis su Lenkija, tai Čemberlenas "yra pasiruošęs jam pagelbėti su ta sąlyga, jeigu Lenkija nebus priversta atsisakyti priemonių del išlaikymo savo nepriklausomybės."

Tokias derybas vesti, Lenkija jau yra davusi atsakymą senai ir tik laukia Hitlerio teigiamo atsakymo.

Del tokių derybų vedimo nėra priešingas ir Hitleris, bet jis pareiškė, kad stoti i derybas jis sutiks tik tada, kada iškalno bus duotas pažadėjimas, kad jo reikalavimai bus priimti ir patenkinti.

Todel paskutinis Anglijos pareiškimas, kad ji yra pasiruo-

šusi Hitleriui pagelbėti, leidžia manyti, kad derybos tarp Vokietijos ir Lenkijos del Dancigo gali įvykti.

Savo atsikreipimu i Lenkijos vyriausybę Čemberlenas primena jai, kad ji savo kalbomis ir veiksmais neužmirštų pasaulio žmonių norų ir nusistatymo, bet to įspėjimo nenori pripažinti kaipo daromu spaudimu, nes esą Anglijos vyriausybė užgyrusi Lenkijos mobilizacijos planus.

MASKVA, Rugpiūčio 31. — Sovietų Sąjungos valdžia šaukia kariuomenę 500,000 vyrų.

Vorošilovas pareiškė, kad Sovietai turi būti pasirengę, kad kuri nors šalis neužpultų netikėtai.

ANGLIJOS KOMUNISTŲ PARTIJOS KONGRESAS

LONDONAS. — Anglijos Komunistų Partijos 16 kongresas įvyks spalio mėn. 7, 8 ir 9 dienomis Londone.

Centro Komiteto raportas apims vienu metu laikotarpi. Tarp kitų rekordinių davinų iškyla aikštėn, kad Anglijos Komunistų Partija per šiuos metus paauko virš dviem tūkstančiais narių ir kad Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos Istorijos parduota 30,000 knygų.

OTTAWA, Ont. — Rugpiūčio 31. — Ministeris pirmininkas kviečia kanadiečius užsilaikyti šaltai.

Europos krizis paliečia ir Kanadą. Kanados valdžia, norėdama apsaugoti susisiekimą ir elektros jėgą nuo sabotažo, buvo priver-

ta pastatyti sargybas prie Wellando kanalo, visų aerodromų, elektros stočių ir kitų svarbių vietų ir įstaigų. Čia motote dra-

9,000 Angliakasių Išėjo i Streiką, Kuomet Samdytojai Atsisakė Išpildyt Reikalavimus

CAPE BRETON, N. S. — Rugpiūčio 29 d. Dominion Steel and Coal korporacijos anglių kasyklų darbininkai paskelbė streiką po to, kai korporacijos viršininkai atsisakė vesti su darbininkais derybas del jų statomų reikalavimų. Tos korporacijos valdomose kasyklose darbininkai senai reikė nepasitenkinimą del blogo uždarbio ir bosų sauvaliavimo. Išnaudojami darbininkai ilgai kentė ir laukė, kad kompanija atsižvelgtų i jų padėtį. Karts nuo karto tai vienoj, tai kitoj kasykloj įvykdavo mažos rūšies streikas, bet juos kompanija pajėgdavo sudemoralizuoti. Išnaudojimo ir priespaudos iš kantrybės išvesti darbininkai, vadovybėje United Mine Workers unijos susirinko aptarti savo reikalus. Tame susirinkime beveik vienbalsiai visi pasisakė už streiką, ir streiką paskelbus 9,000 darbininkų metė darbą.

Jie reikalauja, kad būtų atnaujinti visi su unija kontraktai, kurie jau pasibaigė ir juose numatyti darbininkams uždarbio ir darbo sąlygas, nes seniesiems kontraktams pasibaigus korporacijos viršininkai visai nesilaikė sutarčių.

Korporacijos viršininkas J. C. Nicholson ir streiką paskelbus atsisako pradėti su darbininkais derybas tol, kol jie negrįš i darbą, ir deda pastangas apgavusių ir smurto keliu suskaldyti darbininkų vienybę ir sudaužyti streiką. Bet darbininkai laikosi vieningai ir streikas plečiasi toliau. Tik keletas desėtkų darbininkų pasiliko streiklaužiauti. Bet tikimasi, kad ir jie greitai bus įtraukti i streiką.

TOKIO. — Naujoji Japonijos vyriausybė, kuri dabar randasi generalų vadovybėje, ruošiasi didesnėms agresijoms ir gėbena savo kariuomenę i Manžuriją (Mančukuo), kur dabartiniu laiku jau turi sutraukusi apie 500,000 karių. Išties kariuomenės pulkai ir karo amunicija dieną naktį vežami i Sovietų parubežį.

SAKYT, KAD ČEMBERLENAS ISDUODA DEMOKRATIJĄ KRIMIN. "NUSIKALTIMAS"

TORONTO, Ont., Rugpiūčio 30. — Attorney-General Gordon Conan nutarė tyrinėti aldermano Smitho kalbą ir ieškoti, ar jis nenuskaito kriminaliam įstatymui pareikšdamas, kad Čemberlenas išduoda taiką ir parduoda demokratiją fašizmui.

Visuomenės tarpe kyla pasiūlymai, kad Conan tyrinėtų ne Smitho kalbą, o Čemberleno politiką ir patirtį, ar jis kaltas, ar ne, kad demokratinė Čekoslovakija buvo parduota naziams.

Pravda Nesistebi Kapitalistų Pykčiu Ant Sovietų Sąjungos

MASKVA. — Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos organas Pravda rašo, kad kapitalistų kampaniją prieš Sovietų Sąjungą iššaukė nepasisekimas sukurstyti nazius su Sovietais.

"Dabar jau aišku," rašo Pravda, "kad daugelis Britų parlamento narių sąrišyje su Anglų-Francūzų-Sovietų pasitarimais nekurių anglių laikraščių buvo sistemčiai klaidinami, keliant impresiją, kad pasitarimai eina sklandžiai ir einama prie sudarymo sutarties."

"Tuo pačiu laiku buvo slepiama visa užkulisinė Britų diplomatinės veikla, kad tik suardyti santykius tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos."

"Todel nesunku suprasti priežastis del nepasitenkinimo Sovietų-Vokietijos paktu iš pusės tų elementų, kurie gerai žinojo apie užkulisinį lošimą ir jam pritarė; jie nepatenkinti todėl, kad šis paktas sudaužė jų planus užvesti Vokietiją ant Sovietų Sąjungos."

Shaw Liepia Džiaugtis Del Sovietų-Vokietijos Nepuolimo Sutarties

LONDONAS, Rugpiūčio 29. — George Bernard Shaw, pagarsėjęs anglių dramaturgas, šiandien pareiškė, kad jam nesuprantama, kodėl žmonės taip susineravo del Sovietų ir Vokietijos nepuolimo sutarties. Vietoj to, jis sako, reikėjo "eliuminuoti miestą ir džiaugtis."

Hitleris, jis sako, dabar Stalino saujoj. O Stalinas, nurodo jis, stovi už taiką.

Shaw sako, kad labai nemalonu, kad Stalinas pasijuokė iš Anglijos, bet jis turėjo tiesą.

"Ant galo," jis sako, "niekas negali stebėtis, kad paktas buvo sudarytas ne su mumis. Mes Rusiją juodinom per 25 metus."

LONDONAS, Rugpiūčio 31. — Daily Telegraph praneša, kad vokiečių moralė del stokos maisto ir kitų trūkumų labai krinta. Moterys Berlyne gulandčios ant gelžkelio, kad sulaikyti kareivių siuntimą i frontą.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS, ISEINA DU KARTU Į ŠAVALTĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaides (Money Orders) išrašykite Liaudies Balsu vardu: LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniškaip kreiptis 6 Denison Ave.

Darbininkai Turi Pakelti Savo Balsą

Darbo žmonių balsas visuomet buvo ir dabar yra nusveriantis visuose dalykuose. Jeigu darbininkai gerai organizuoti, vieningi, politiniai susipratę, su jų balsu turi skaitytis ir kapitalistinės valdžios.

Padėtis Europoje ir visam pasauly reikalauja, kad darbininkai pakeltų savo balsą. Jeigu masės darbo žmonių neprivers pasaulio valdymo savo apetitus sumažinti, pasaulis bus sugriautas. Tas darbas jau vedamas ir mažai ko reikia, kad jis būtų išplėstas po visą pasaulį.

Darbo Dienos proga darbininkai turi išreikšti reikalavimus ne tik agresoriams ir jų remėjams, kad jie ginklus padėtų, bet ir tiems neva darbininkų vadams, kurie skaldo darbininkų eiles mėtydami iš organizuotų darbininkų tarpo unijas tik už tai, kad jos yra industrinės. Nekurie Amerikos Darbo Federacijos organizatoriai Kanadoj turi būti perspėti, kad jų pastangos išmesti CIO unijas iš Darbo ir Amatų Kongreso tarnauja ne darbininkams, o išnaudotojams ir agresoriams.

Šiuo momentu darbininkų kova prieš agresiją, už demokratiją, progresą ir vienybę yra labai svarbi. Ji turi būti sustiprinta dešimteropai. Jeigu darbininkai nebūdės, reikalingi suskaldys darbininkus į kelias šakas, pagalba apgavysčių ir melagysčių išstums darbininkus iš tikro kelio. O tada jie darys tą, kas jiems patiks. Jeigu kapitalizmas įsivėlė į karą, jis stengsis iš visų jėgų sudauginti darbininkų unijas, organizacijas ir partijas, kad ir vėl nepasidarytų taip, kaip pasidarė pereinamo kare, tai yra, kad darbininkai nepanaudotų savo jėgų karo užbaigimui ir išnaudotojų nusikratymui.

Kapitalizmas šiandien gatavas viską sušerti fašistų gaujoms, kad tik jų pagalba sudauginti darbininkų jėgas. Imperialistai paukavo naziams net kelias valstybes, kad tik sustiprinti juos ir pasiūsti prieš darbininkiską šalį, kuri teikia daug įkvėpimo viso pasaulio darbininkams.

Darbo Dienos proga Kanados darbininkai turi pakelti galingą savo balsą prieš karo kurstytojus, prieš darbininkų skaldytojus, už taiką, demokratiją ir progresą.

Lietuvos Valdžia Priversta Nusileisti

Iš Lietuvos ateina laiškaai rodo, kad Lietuvos valdžia buvo priversta daryti šokias tokias nuolaidas ir politinių kalinių klausimų. Nors tikros amnestijos neadėvė, tačiau virš poros dešėtų politinių kalinių paliosavo prezidento "malonės" aktu. Iš laišku matosi, kad tie politiniai antifašistiniai kaliniai jokių malonės prašymų nedavė.

Nors tai nepatenkina visuomenės reikalavimų amnestuoti visus politinius kalinius, tačiau yra ženklus, kad tautininkai visai paneigti visuomenės reikalavimų negali. O tas labai svarbu.

Turint prieš akis tokią kritišką Europos padėtį, Lietuvos valdžia turėtų nieko nelaukiant amnestuoti visus politinius antifašistinius kalinius. Tą padarydama parodytų, kad ji tikrai nori ginti Lietuvos nepriklausomybę. Antifašistinių politinių kalinių laikymas kalėjimuose kelia abejonę visuomenėje, ar tikrai Lietuvos valdžia nusistatčiusi ginti nuo užpuolikų. O ta abejonė sulauko nuo daugelio darbų. Tas pats ginklų fondas irgi labai kenčia. Kuomet Lietuvos valdžia ignoruoja politinių kalinių amnestijos reikalavimą, kyla abejonė, ar Lietuvos valdžia tikrai nori lietuvių vienybės, be kurios bent koks pasipriešinimas išlaukianiam priešui yra neįmanomas. O jeigu pasipriešinimas neįmanomas, tuomet ir ginklai nustoja savo vertės. Jie gali patekti priešui, kaip kad pateko Čekoslovakijos ginklai Hitleriui.

Saukimas už ginklavimąsi be tikrų žygių dar neparodo, kad Lietuvos valdžia daro viską, kad apgintų Lietuvos nepriklausomybę. Niekas nesako, kad ginklai nereikalingi, bet tiek pat reikalingi ir tie kovotojai, kurie laikomi kalėjimuose. Juos reikia paliosuoti — ir ne vien tik delto, kad jie geriau kovotų, bet ir del to, kad to reikalauja vienybės klausimas. Kol vieni lietuviai bus galėjime, o kiti naudosis didžiausiomis teisėmis, vienybės ir sutarimo nebus.

Reikia sapnėti Lietuvos valdžiai, kad ji amnestijos keliu paleistų visus politinius antifašistinius kalinius, o ne vien tuos, kuriems baigiasi laikas.

Galų Gale Viskas Išsiaiškina

Cemberleno šalininkai šaukė, kad derybos su Sovietais del sudarymo apsigynimo pakto buvo nutrauktos todėl, kad Sovietų Sąjunga sutiko pasirašyti su Vokietija nepuolimo sutartį. Bet dabar paaiškė, kad buvo kaip tik priešingai: Sovietai tą sutartį pasirašė tik todėl, kad misijų pasitarimai negalėjo priėti prie susitarimo.

Izvestijoj tilpo pasikalbėjimas su maršalu Vorosilovu, per kurį Vorosilovas nurodė, kad derybos su Francijos ir Anglijos misijomis nutruko todėl, kad tos misijos atsisakė sutikti leisti Raudonajai Armijai eiti į Lenkiją, kad susitikus su Vokietijos jėgomis.

Kokiu būdu Raudonoji Armija galėtų padėti Lenkijai, Francijai ir Anglijai, kuomet ji negalėtų susitikti su priešais? Ir pradžios mokyklos mokinys gali pasakyti, kad neleidžiant Raudonajai Armijai susitikti su priešais ji lenkams nepadėtų.

Kas liečia ginklus ir amuniciją, apie tai nebuvo jokių diskusijų. Ginklai ir amunicija esą grynai komerciniai dalykai. Jeigu lenkai norės, galės pirkti ir dabar, be sutarties, kaip kad Japonija ir kitos šalys perkasi Suvienytose Valstijose ir Kanadoj.

Iš tų derybų matosi, kad anglai ir francūzai norėjo prikabinti Sovietų Sąjungą prie bloko ir neleisti jiems kariauti prieš Vokietiją, kad pastaroji lenkus nugalėtų, o paskui kibtų prie Sovietų Sąjungos. Visa jų nelaimė ta, kad propeozicija nepatiko ne tik Sovietams, o ir Hitleriui. Pastarasis nutarė nuo karo su Sovietais atsisakyti.

Anglų ir francūzų imperializmo taktika, pačių anglų žodžiais tariant, "monki biznis." Bet ne visada toks biznis gerai pasibaigia.

Japonijos imperializmo nuotaika po pasirašymo nepuolimo sutarties tarp Sovietų ir Vokietijos.

APŽVALGA

Rėkia, Kad Pridengtį Savo Kalbę.

Jeigu skaitote kapitalistinę spaudą, pastebėjote, ką ta spauda daro, kad įrodytų, jog Sovietų Sąjungą išdavė taika. Tikrenybėje, tačiau, visai kitaip. Kaip tikrenybėje dalykai buvo, geriausiai parodo Izvestijoj tilpęs pasikalbėjimas su Vorosilovu, kuris vadovavo Sovietų Sąjungos komisijai, vedusiai pasitarimus su militarinėmis anglų ir francūzų misijomis:

Klausimas: Kaip pasitarimai su militarinėmis anglų ir francūzų misijomis pasibaigė?

Atsakymas: Pasitarimai buvo nutraukti dėl nesuderinamų skirtumų. Tos militarinės misijos jau išvyko namo.

Klausimas: Ar negalima būtų sužinoti apie tuos skirtumus?

Atsakymas: Militarinė Sovietų misija mano, kad Sovietų Sąjunga, nesirubežiuodama su agresorium, gali suteikti Francijai, Didžiąjai Britanijai ir Lenkijai pagalbą tikrai leidžiant jos armijai patekti per Lenkijos teritoriją, nes kito kelio Sovietų armijos susitikimui su agresoriaus armija nėra.

Kaip kad Britanijos ir Suvienytų Valstijų armijos pereinamo kare nebūtų galėjusios dalyvauti militariniuose Francijos armijos jėgų veikimuose, jeigu nebūtų buvo leidžiama joms veikti ant Francijos teritorijos, taip ir Sovietų jėgos negalėtų dalyvauti ir bendrai veikti su Francijos ir Didžiosios Britanijos jėgomis, jeigu nebūtų joms leidžiama užėiti ant Lenkijos teritorijos.

Nežiūrint šios pozicijos teisingumo, francūzų ir anglų militarinės misijos su šia Sovietų misijos pozicija nesutiko, o Lenkijos valdžia atvirai pareiškė, kad ji nereikalauja ir nepriims militarinės Sovietų pagalbos.

Tas ir sudaro pamatinius skirtumus. Čia pasitarimai nutruko.

Klausimas: Ar buvo laike pasitarimų diskusuojamas žali medžiagos ir kariškų reikmenų Lenkijai tiekimo klausimas?

Atsakymas: Ne, nebuvo. Teikimas pagalbos žalia medžiaga ir karo reikmenimis yra prekybinis klausimas, ir sudarymas savitarpinės pagalbos pakto, nekaltant jau apie militarinę konvenciją, visai nereikalingas, kad būtų galima teikti Lenkijai žalią medžiagą ir karo reikmenis.

Suvienytos Valstijos, kaip ir visa eilė kitų valstybių, neturi savitarpinio apsigynimo

pakto ar militarinių konvencijų su Japonija, bet dabar jau du metai kaip paruduoja Japonijai žalią medžiagą ir karo reikmenis, nežiūrint to fakto, kad Japonija kare su Kinija.

Klausimas: Diplomatinis Daily Herald observeris nurodo, kad britų ir francūzų militarinės misijos klaususios Sovietų misiją, ar Sovietų Sąjungą pasirengus tiesti Lenkijai orlaivius ir amuniciją ir turėti gatavai prirengtą Raudonąją Armiją ant rubežiaus, o į tai Sovietų misija nurodžius reikalingumą "karui prasidėjus tuojau užimti Vilniaus ir Novogrodsko provincijas, šiaurtyčiuose, ir Lvovo, Tarnopolio ir Stanislavo provincijas, pietryčiuose, kad Raudonoji Armija galėtų suteikti militarinę pagalbą iš šių vietų, jeigu bus reikalas." Kaip jūs žiūrite į šią diplomatinio Daily Herald observerio pareiškimą, ar jis sutinka su faktais?

Atsakymas: Šis pareiškimas yra melas nuo pradžios iki galo, jo autorius yra begėdiškas melagis, o tas laikraštis, kuris tą melagingą savo diplomatinio observerio pareiškimą atspausdino, yra šmeižtų laikraštis.

Klausimas: Reuterio Agentūra per radio pranešė: "Šiandien Vorosilovas Britų ir Francūzų misijų galvoms pasakė, kad, sudarius tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos nepuolimo sutartį, Sovietų valdžia mano, jog tolimesni pasitarimai su Didžiąja Britanija ir Francija būtų betiksaliai." Ar šis Reuterio pareiškimas sutinka su faktais?

Atsakymas: Ne, jis nesutinka su faktais. Militariniai pasitarimai su Anglija ir Francija buvo nutraukti ne todėl, kad Sovietų Sąjunga sudarė nepuolimo sutartį su Vokietija, bet priešingai, Sovietų Sąjunga sudarė nepuolimo sutartį su Vokietija, šale kitų priežasčių, del to, kad militariniai pasitarimai su Francija ir Didžiąja Britanija už-

kliuvo ant nepereinamų skirtumų.

Taigi, kaip matote, anglų ir francūzų militarinės misijos ir Lenkijos valdžia visai atsisakė Raudonosios Armijos pagalbos, o dabar rėkia, kad Sovietai išdavė taiką.

Naujienų Bukaprotiškumas, ar Tikslus Talkininkavimas Reakcionieriams

Paėmus Naujienas į rankas ir peržiūrėjus jų raštus paskutinėmis dienomis, negalima suprasti, kas su jomis yra: ar jos visai suvaikėjo, atbuko, ar tiksliai talkininkauja reakcionieriams. Savo puolimais ant komunistų ir teisinimais Cemberleno ir Daladje pralenkia kitus laikraščius. Net ir Keleivis užkliūva.

Už tai, kad Hitlerio ministeris pasirašė sutartį, kuria pasisako, kad Vokietija nepuls Sovietų Sąjungos, o Sovietų Sąjunga Vokietijos, Naujienos šaukia, kad komunistai ir naziai priėjo prie galutinio susitarimo ir net susivienijimo.

Hitleris jau paliosavęs ir Talmanną. Naujienos apie tai rašydamos posmuoja:

Thaelmanas per ilgus metus stovėjo Vokietijos komunistų partijos vadovybėje, Weimaro respublikos laikais. Du kartu jisai "runijo," kaip komunistų kandidatas, į respublikos prezidentus, skaldydamas darbininkų balsus, taip kad jisai faktinai buvo nacių talkininkas. (Komunistams nebuvo galima balsuoti už Hinderburgą, socialistų rėmiamą, nes jis buvo Hitlerio draugas. — L. B. Red.)

Bet Hitleris mulkino publiką prieš-komunistiniais šūkavimais. Todėl, pataps aktorium, jisai turėjo parodyti, kad jisai "naikina komunizmą," ir uždarė Thaelmaną, su kai kuriais kitais komunistų vadais, į kalėjimą. Jie sėdėjo iki šiol.

Bet kai dabar naciai pasirašė draugišką sutartį su Maskva, tai Hitleriui neberekia nešioti prieš-komunistinę kaukę, ir "draugas" Thaelmanas išėjo į laisvę. Netrukus jisai, gal būt, išmoks ir naciškai sveikintis: "Heil Hitler!"

Už tai, kad nazių valdžia pasirašė su Sovietais nepuolimo sutartį, Naujienos nori įtikinti svieta, kad dabar naziai komunistų nepersekios, kad su komunistais sugyvens. Kaip tik taip rašo ir pačių didžiųjų finansierių organai.

Bet ir maži vaikai žino, kad faizmas yra didžiojo kapitalo smogikas daugyžmi darbininkų organizacijų. Jeigu didžiajam Vokietijos kapitalui teko nuryti visą antisovietinę propagandą, tai ne del to, kad jis būtų pavirtęs darbininkų draugu, o todėl, kad jo padėtis blogėja. Jeigu Thaelmanas būtų paliosuotas, būtų ženklus, kad Vokietijos visuomenė priverstė nazių valdžią daryti liaudžiai nuolaidas.

Nesena Lietuvos valdžia paliosavo 22 politinius kalinius, įkalintus už komunistinį veikimą. Kaip gi jūs manot, ar dabar Lietuvos valdžia jau "susidraugavo" su komunistais?

Italija nepuolimo sutartį pasirašė su Sovietais dar 1933 metais, o ar Musolinis susidraugavo su komunistais?

Kuomet kurios nors šalies valdžia daro kokias nors nuolaidas komunistams, reiškia ji yra

Su Jaunyste

Kas gali pastoti kelią jaunystei, Apyvainikuotai ateties žiedais? Kas gal' sulaikyti jaunystės žirgą Pabalnotą svajonių šimtais!

Nei žiaurios audros, nei debesys juodi Mums neužtemdins erdvės plačios. Saulėta jaunyste negalim klūtiis. Mes su jaunyste visuos darbuos!

Senam beržui išvirtus tankumyne, Jaunasis į jo vietą įstos. Su jaunyste šviesia ir žvaigždėta Mes nepalikime darbo dirvos.

J. Klevas

Pastabos

Globe and Mail ir kiti multimilionierių laikraščiai šaukia, kad tarp komunistų ir nazių skirtumo nebėra.

Štai, vienu plunksnos pabraukimų Molotovas "atsteigė" kapitalizmą.

Bet nei Globe and Mail, nei kiti kapitalo organai savais žodžiais netiki, o prieš komunistus šaukia, kiek tik išgalėdami.

Juokingiausias dalykas tai su Naujienomis. Tas laikraštis neva socialistinis, tačiau ir jis suranda, kad tarp komunizmo ir nazizmo dabar nebebus jokio skirtumo.

Kaip socialistiniam laikraščiui reikėtų atminti nors tą, kad nazizmas atstovauja kapitalizmą, o komunizmas socializmą; kad Vokietijoje, kur viešpatauja nazių režimas, aštriausia didžiojo kapitalo diktatūra, o Sovietų Sąjungoje proletariato diktatūra; kad Vokietijoje kapitalizmas pelnai ky-la kaip ant mielių, o Sovietų Sąjungoje kapitalizmas išrautas iš šaknų.

Kaip ugnis ir vanduo nesuderinami dalykai, taip ir faizmas su komunizmu. Jeigu socialistinės Naujienos šito nemato, jos yra visai aklos.

Geriausiai apie Sovietų ir Vokietijos pakta atsiliepė Bernard Shaw, garsusis anglų dramaturgas, pažymėdamas, kad reikėjo miestą išpuoti ir džiaugtis.

Anot jo, dabar Stalinas laiko Hitlerį savo saujoj. Ištikrujų panašiai ir yra. Nepuolimo pakta su Sovietais reiškia didelį nazių nusilenkimą prieš socialistinę šalį.

Buržuazinės spaudos dora paskutiniu laiku nupuolė žemiausia, negu kad kada nors praityje. Talpinami biauriausi melai.

Tuo pačiu sykiu darbininkams yra uždarytos durys prie jų priemonių, kuriomis būtų galima tuos melus atremti.

Kuomet draugas Tim Buck norėjo per radio tuos melus atremti, radio stotys atsisakė leisti.

Vienintėlis darbininkams ginklas kovoje už teisybę liko spaudsintas žodis. Francijos reacionieriai išsimojo ir ant tos priemonės, uždarydami komunistų laikraščius.

Iš tos visos kampanijos galima matyti, kad buržuazija rengiasi prie naujų išdavysčių.

Atakomis ir melais ant Sovietų Sąjungos norima tas išdavystes pridengti.

Tokiu būdu, kova prieš tuos visus melus yra kova prieš išdavystes. Jeigu visuomenė bus teisingai informuota, ji nedaleis Cemberleno prie kito Muncheno.

Globe and Mail ir panašūs didžiojo kapitalo organai po to, kai Cemberlenas atidavė Vokietijai Sudetus, labai džiaugėsi. Cemberlenas buvo keliamas į padangę, kaip taikos aniolas. Girdi, taika išgelbėta ant visados.

Mės sakėm, kad priešingai, kad taika pastatyta į dar didesnį pavojų. Ką mės sakėm, viskas išsipildė per kelis mėnesius.

Mės ir dabar sakome, kad Cemberlenas darbuojas ne taikai išsaugoti, o Lenkiją sudraskyti. Visos pastangos įkalbėti lenkams ir naziams pradėti derybas yra ne kas kita, o kelias prie Muncheno.

Ko dabar reikia, tai griežto Hitleriui nurodymo, kad nei Dancigo, nei koridoriaus negaus. Tam perspėjimui paremti reikia sudaryti sutartį su Sovietų Sąjunga, nes be Raudonosios Armijos Lenkijai pagalbos suteikimas labai nepatogus.

O jeigu Lenkija bus priversta Dancigą ir koridorijų atiduoti Vokietijai, nelgai truks, kol Hitleris pasigrobs ir visą Lenkiją. O tada pavojus bus dar didesnis.

J. Vla.

pasirašymas užduoda smūgį agresinei ašiai, reiškia tokios sutarties pasirašymas duoda naudą.

Kaip Susikalba Bezdžionės

Dažnai žmonėms ateina mintis į galvą, ar gali kiti gyvūnai, panašiai kaip žmonės, susikalbėti. Į tą klausimą „neai mokslininkai stengiasi atsakyti ir daro visokius su gyvūnais bandymus. Kiekvienam iš mūsų yra žinoma, kad naminiai gyvūnai norėdami būti tam tikru garsu apie tai pareiškia, vieni kriukšėjimu, kiti baubimu ir taip toliau. Bet to visos jų žodynas ir pareiškia. Višta greičiausiai bus toliausiai pažengusi garsų pagalba išreikšti savo jausmus. Pavyzdžiui, padėjusi kiaušini į vienkio garsu išreikšia savo džiaugsmą, esti norėdama kito, viščiukus sušaukdamas kito, o prieš nudydamas dar kitoki. Bet tai yra vien tik savo jausmų išreikšimas garsų pagalba, bet nesikalbėjimas.

Iš naminių gyvūnų protingiausiais yra laikomi arklys ir šuva. Ypatinai šuva savo protingumu daug žmogui patarnauja, ir todėl jam suteikiama didesnis teisės būti kartu su žmonėmis. Bet jų kalbingumas yra labai atsilikęs; nors jie daug žmogaus išsireikšimų supranta, bet savo garsais nepajėgia nei dalies to išreikšti. Kalbingumo atžvilgiu yra gabiausia papūga ir bezdžionės giminė, vadinama šimpanze. Vienas mokslininkas darė bandymus su papūga ir jis papatyrė, kad iš žmogaus lūpų išmoktasis žodžiais papūga dažnai pareiškia ir savo jausmus. Visiems yra žinomas papūgos pamėgimas kartoti nugirstus žodžius. Ji tam turi gana daug gabumų, kuriuos jai suteikia jos ilgas liežuvis, ir leidžia išarti įvairius garsus. Toji mokslininko papūga vakarui atėjus visados pradėdavo šitaip sakyti: „pupa nori miego,“ mat, ji buvo vadinama pupos vardu. Jeigu į tą jos prašymą nebuvo kreipiama dėmesio, tai ji vis tuos pačius žodžius kartojo kas kartą liudnesniu ir griaudesniu balsu, kaip vaikas. Kada po tokių jos maldavimų uždėgdavo jos narvelį, ji linksmai ir patenkintai sušukdavo: „jau miegu.“ Bet tuo ir baigėsi visas jos gabumas kalbėti.

Į bezdžiones jau nuo senai yra kreipiama daug dėmesio ir kažkoks mokslininkas dar 1775 metais yra pareiškęs, kad bezdžionės esančios protaujančios butybės. Nuo to laiko vis daugiau tyrinėjimų daroma su bezdžionėmis. Vienas amerikietis mokslininkas, Garneris, norėdamas daugiau patirti apie bezdžiones ilgus metus yra išgyvenęs Afrikoje ir kitose šalyse bezdžionių tarpe. Po savo bandymų ir tyrinėjimų, jis pareiškė, kad bezdžionė, norėdama pasakyti teigiamai, tai, kaip ir žmogus, linguoja galvą, o del neigimo taip

pat purto galvą. Jis taipgi tvirtino, kad bezdžionės pažįsta spalvas ir tam tikrais garsais tarpusavyje susikalba. Ne visi tam tikėjo ir todėl dar daugiau su bezdžionėmis tyrimų padaryta įsteigus joms speciales buveines, kur mokslininkai jas iš visai arti tyrinėdavo. Tokie tyrimai yra vedami Sovietų Sąjungoje ir Jungtinėse Valstijose Vašingtone. Jų yra ir kitur, bet darbas dirbamas mažesne papūde. Ir todėl dabar mokslininkai gali daug teisingiau pasakyti apie bezdžionių psichologiją ir jų gabumus kalbėti. Mokslininkas Jerkesas yra patyręs, kad savo susikalbėjimui šimpanzės naudoja 32 garsus, tai yra, jų žodyną sudaro 32 žodžiai. Jis tą patyrė gramafono plokštelių gaminimo prietaisu užrekorduodamas visus jų garsus ir paskui juos grajidamas prie patino narvo patirdavo tų žodžių tikrąją reikšmę.

Jis sako, kad šimpanzė norėdama valgyti tą savo jausmą pareiškia žodeliais gek-gek-gek, būdama soti ir patenkinta ji kalba — ghak-ghak, o iš džiaugsmo surinka — mghak. Profesorius pastebėjo, kad bezdžionė ji arba jo pagelbininką vadina vha, o mažiaus pažįstamus žmones — gho. Būdamas blogame ūpe jos visados murmėdavo mm-ghakmm, o juoką pareiškėdavo žodeliais ka-ka-ka. Baimę reikėdavo garsais h-o, o šauksmą — ie-ie.

Betgi jas išmokyti žmogaus kalbos nepavyko. Vienas amerikietis mokslininkas vieną šimpanzė auklėjo kartu su būriu vaikų tokiose pat sąlygose. Visi vaikai nuo savo prižiūrėtojo išmoko kalbėti, betgi šimpanzė to padaryti nepajėgė.

Nors laukiniai žmonės turi labai mažą žodyną — vos apie 400 žodžių — ir daugelį jų žodžių sudaro, pamėgdžiojimas žvėries riksmų bei perkūnijos griaudimų bet visgi kiti gyvūnai toli nuo to atsilikę ir tarp žmogaus ir jų yra didelis neperžengiamas lėptas.

Labai įdomius bandymus su bezdžionėmis daro Sovietų Sąjungoje esančiose bezdžionių institutuose. Tuose instituteuose bezdžionės yra laikomos ne vien jų psichologijos patyrimui, bet taipgi su jomis daromi bandymai suradimui būdų kovai su socialinėms ligomis, kaip tai su džiova, trachoma, sifiliu ir kitomis. Bet kas liečia jų sumanumą buvo padarytas toks bandymas: Ties orangutangų narvu aukštai pakabino vyšnių kekę, o į jo narvą atnešė lazda, stalą ir kitus mažus baldus. Reiškia, orangutangai buvo duotas uždavinys parodyti savo sumanumą, kaip jis pasieks pasiimti tą vyšnių ke-

kę. Visų pirma orangutangas pasiėmė lazda, bet nemokėjo su ja apsieiti ir tuojau numetė žemėn. Paskui priėjo prie stalo atstūmė jį ties kabėjusia vyšnių keke ir ant jo užsilipęs bandė ranka jas pasiekti. Bet kadangi to negalėjo padaryti, tai jis ant stalo susidėjo tiek baldų, kad ant jų atsistojęs pasiekė ir nusitraukęs vyšnius pasvalgė.

Toks pat uždavinys buvo duotas ir šimpanzei. Ir ji visai skirtingu būdu priėjo prie vyšnių. Ji visų pirma bandė ant žemės stovėdama vyšnius pasiekti, bet kadangi jos buvo aukštai, tai tuojau pasiėmė lazda, bet lazda buvo per trumpa. Tada ji patėmėjo, kad lazdos vidury yra tuščias ir kad galima kelius lazdos šmotus sudurti į vieną. Tą ji rūpestingai ir sumaniai atlieka. Sudūrusi du lazdos šmotus ji atremė juos į sieną ir taja lazda pasilipėjus pasiekusi vyšnius jas nusitraukė.

Sunku tikrai pasakyti, kuri bezdžionė parodė daugiau sumanumo, bet mokslininkai teigia, kad šimpanzė sumaniau atliko už uždūotą uždavinį, nes toks būdas buvo paprastesnis.

Tie ir kiti su bezdžionėmis bandymai leidžia tvirtinti, kad ir žemesnės rūšies gyvūnai turi sumanumą ir gabumą savo jausmus pareikšti tam tikrais garsais, nors jie ir nepretenduoja žmogaus tobulumo laipsnio pasiekti.

Kaip Dažnai Plaka Gyvūnų Širdis

Suaugusio žmogaus širdies normalus plakimas yra 70-72 kartus per minutę. Betgi jis labai daug priklauso nuo žmogaus jausmų pakilimo ar atslūgimo ir žmogaus amžiaus. Susijaudinęs žmogus paakstina savo širdies plakimą ir ji plaka daug smarkiau, gi esant ramiam ir miegant širdis plaka daug lėčiau. Lėčiausiai žmogaus širdis plaka miegant — 60 kartų per minutę. Naujagimio širdis plaka 130 kartų per minutę. O jau dešimties metų vaiko — 90 kartų. Apie 15 metų amžiaus jaunuolio širdis pradeda plakti normaliai, tai yra, 70-72 kartus. Į senatvę širdis vėl pradeda smarkiau plakti (Gal todėl daugelis žmonių senatvę pasijunta jaunesni? — Red.) ir siekia 80 kartų ir daugiau per minutę.

Palyginus širdies plakimą su kitais gyvūnais matome, kad kuo mažesnis gyvūnas, tuo jo širdis smarkiau plaka. Pavyzdžiui, vidutiniškai imant dramblių širdis per minutę plaka 25 kartus, kupranugario — 26, arklio — 34, liūto — 40, šunies — 100, triušio — 120, ežio — 300, pelės 400, žvirblio — 800, kanarkėlės — 1,000.

Suvenytų Valstijų ir kitų šalių piliečiai Londono stotyse laukia traikinio, kad pabėgti iš šio didmiesčio, nes atsitikime karo Londoną atkankytų nazių bombieriai.

Kunigas Siūle \$100 Už Užmušimą Jo Dukters

CAMDEN, N. J. — Kelios dienos atgal už miestelio buvo rasta brutališkai nužudyta 18 metų mergina Vanda Dvorecki, kuniko Dvoreckio duktė. Betyrinėjant policijai pasisekė žmogudį surasti ir išaiškinti žmogudystės priežastis. Policijai tardant jos buvusį mylimąjį Petrą Ševčuk, 21 metų amžiaus, pagaliau jis prisipažino žmogudystę papildęs ir nurodė, kad tą žmogudystę papildyti prikaltėjo jos tėvas kunigas Dvoreckis, žadėdamas už tai jam užmokėti \$100. Jis pasakoja, kad rugpjūčio 7 d. vakare jis susitiko jos tėvą kun. Vladą Dvoreckį, kuris jam davė 50 centų ir įkalbėjo, kad jei jis nužudys jo dukterį Vanda, tai jis jam duosiąs dar \$100. Sutarimas buvo padarytas ir kada jaunuolis atėjo į jo namus, tėvas pašaukė dukterį ir pasiūlė jiems eiti pasivaikščioti. Jie išėjo. Už gautus pinigų jis nupirko „džindzerelio“ butelį ir jį išgėrė išėjo už miesto.

„Mes kurį laiką kalbėjome“, pasakoja jaunuolis, „paskui aš staiga užėjau į jos užpakalį, užsimaviau pirštines, ir sučiupęs už gerklės emiau ją smaugti. Aš smaugiau ją abiem rankom. Paskui vieną ranką atleidęs apsiekliau akmenį ir su juo smogdžiu į jos kairįjį smilkinį. Nužudęs aš ją ten ir palikau.“

„Kitą dieną aš vėl atvykau į Camden miestelį (žmogudys gyveno Philadelphijoje) ir nuėjau pas kun. Dvoreckį, kad jis man atiduotų žadėtus \$100. Bet jis

man daugiau pinigų nebedavė.“

Jis dabar gailisi žmogudystę padaręs, bet tuo patim kartu ir mėgina Vanda Dvorecki, kuniko Dvoreckio duktė. Betyrinėjant policijai pasisekė žmogudį surasti ir išaiškinti žmogudystės priežastis. Policijai tardant jos buvusį mylimąjį Petrą Ševčuk, 21 metų amžiaus, pagaliau jis prisipažino žmogudystę papildęs ir nurodė, kad tą žmogudystę papildyti prikaltėjo jos tėvas kunigas Dvoreckis, žadėdamas už tai jam užmokėti \$100. Jis pasakoja, kad rugpjūčio 7 d. vakare jis susitiko jos tėvą kun. Vladą Dvoreckį, kuris jam davė 50 centų ir įkalbėjo, kad jei jis nužudys jo dukterį Vanda, tai jis jam duosiąs dar \$100. Sutarimas buvo padarytas ir kada jaunuolis atėjo į jo namus, tėvas pašaukė dukterį ir pasiūlė jiems eiti pasivaikščioti. Jie išėjo. Už gautus pinigų jis nupirko „džindzerelio“ butelį ir jį išgėrė išėjo už miesto.

„Mes kurį laiką kalbėjome“, pasakoja jaunuolis, „paskui aš staiga užėjau į jos užpakalį, užsimaviau pirštines, ir sučiupęs už gerklės emiau ją smaugti. Aš smaugiau ją abiem rankom. Paskui vieną ranką atleidęs apsiekliau akmenį ir su juo smogdžiu į jos kairįjį smilkinį. Nužudęs aš ją ten ir palikau.“

„Kitą dieną aš vėl atvykau į Camden miestelį (žmogudys gyveno Philadelphijoje) ir nuėjau pas kun. Dvoreckį, kad jis man atiduotų žadėtus \$100. Bet jis

man daugiau pinigų nebedavė.“

Jis dabar gailisi žmogudystę padaręs, bet tuo patim kartu ir mėgina Vanda Dvorecki, kuniko Dvoreckio duktė. Betyrinėjant policijai pasisekė žmogudį surasti ir išaiškinti žmogudystės priežastis. Policijai tardant jos buvusį mylimąjį Petrą Ševčuk, 21 metų amžiaus, pagaliau jis prisipažino žmogudystę papildęs ir nurodė, kad tą žmogudystę papildyti prikaltėjo jos tėvas kunigas Dvoreckis, žadėdamas už tai jam užmokėti \$100. Jis pasakoja, kad rugpjūčio 7 d. vakare jis susitiko jos tėvą kun. Vladą Dvoreckį, kuris jam davė 50 centų ir įkalbėjo, kad jei jis nužudys jo dukterį Vanda, tai jis jam duosiąs dar \$100. Sutarimas buvo padarytas ir kada jaunuolis atėjo į jo namus, tėvas pašaukė dukterį ir pasiūlė jiems eiti pasivaikščioti. Jie išėjo. Už gautus pinigų jis nupirko „džindzerelio“ butelį ir jį išgėrė išėjo už miesto.

„Mes kurį laiką kalbėjome“, pasakoja jaunuolis, „paskui aš staiga užėjau į jos užpakalį, užsimaviau pirštines, ir sučiupęs už gerklės emiau ją smaugti. Aš smaugiau ją abiem rankom. Paskui vieną ranką atleidęs apsiekliau akmenį ir su juo smogdžiu į jos kairįjį smilkinį. Nužudęs aš ją ten ir palikau.“

„Kitą dieną aš vėl atvykau į Camden miestelį (žmogudys gyveno Philadelphijoje) ir nuėjau pas kun. Dvoreckį, kad jis man atiduotų žadėtus \$100. Bet jis

L.L.D. 90 kp. ir L.D.S. 9 kp. įvyks rugsėjo (September) 24 d. pas drg. Skirkevičių ant farmos. Bus gera muzika ir platforma del šokių. Kviečiame iš visos apylinkės dalyvauti.

Rengimo Komisija LAIMEJO STREKA

SYDNEY, N. S. — Vieną savaitę trukęs gazolino stočių darbininkų streikas pasibaigė darbininkų laimėjimu. Visur pripažinta unija ir nustatyta minimalum uždarbis \$12.50 į savaitę už 48 valandas.

Apie Vyrų Barzdas

Kiekvieno priaugančio jaunuolio yra troškimas susilaukti, kad pradėtų augti barzda. Mat, plaukų ant veido augimas skaitomas vyriškumo ženklu. Bet vėliau, kada barzdos skutimas pareikalauja daugiau kantrumo ir dažnai pakentėti del blogo skustuvo, tai to „vyriškumo ženklo“ ima niekas nebeborėti.

Gerai išmargota ir išmūlinta barzda visados lengviau skutasi todėl, kad lieka numazgoti nuo barzdos plaukų riebalai. Į 24 valandas nors ir geriausiai išmargota barzdos plaukai vėl pasidaro riebaluoti ir todėl nuo riebalų plaukų skustuvas slysdamas nesukta gerai ir peša. Prieš skutant barzdą, visados reikia išmazgoti šiltu vandeniu ir gerai išmūlyti. Tas daug gelbsti ir del išlaikymo sveikos ir švelnios veido odos.

TEISEJAS TEISIA PATS SAVE

Kelso, Wach., miestelio teisėjas savo automobiliu besukubindamas pervažiavo gatvę, kada tuo tarpu ėjo daug žmonių. Po to jis atsiminė, kad yra įstatymas, kuris draudžia tai daryti. Ir todėl jis tiesiog nuvažiavo policijon ir pats save patraukė teismu už peržengimą trafiko įstatymo. Ant rytojaus buvo byla ir jis pats sau turėjo paskirti bausmę, nes tik jis vienas teisėjas tame miestelyje yra.

KITĄ KARTĄ BUS ATSARGESNIS

Vienas Floridos valstijos gyventojas H. Shaw, 95 metų amžiaus, šiomis dienomis gavo prašomas perskiras nuo savo buvusios žmonos 35 metų amžiaus. Išėjęs iš teismo salės, reporteriams užklausus ką jis mano dabar daryti, jis linksmai atsakė: Daugiau tokios klaidos nepadarėsiu ir kitą kartą pasirinkdamas žmoną būsiu atsargesnis.

Drauge, ar jau atsinaujina pasibaigusią prenumeratą?

SKELBKITES PER LIAUDIES BALSĄ

Už visokios rūšies paieškėjimus per Liaudies Balsą, kaip tai draugų, giminių ar merginų ir vaikinių apsigedimams, skaitome po 1 centą už žodį.

Už apgarsinimus profesijos ar firmos, rašinio formoje, skaitome po 1 centą už žodį.

Už apgarsinimus rėmeliuose po 35 centus už colį spalotos pločio. Organizacijom po 20 centų už colį.

Dažnesniems ir didesniems skelbimams duodame 25% nuolaidas. Klišes (atvaizdus) darome sulyg atskiro susitarimo.

Liaudies Balso skaitytojams larome nuolaidas.

Kadangi skelbimų kaina žema, o Liaudies Balsas plačiai po visą Kanadą ir Suvienytas Valstijas skaitomas, todėl skaitytojai, organizacijos ir žiznieriai skelbdamiesi arba ieškodami per Liaudies Balsą tikrai savo tikslą atsieksite. Paieškėjimus talpiname tik gavę mokestį.

Liaudies Balso P.O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

FORDAS SAKO, KAD GINKLŲ GAMINTOJAI KARO LABAI BIJO

SUDBURY, Mass., Rugpjūčio 29. — Henry Ford, automobilų karalius, sako, kad karo baimė Europoj yra tik blofas. Girdi, karai dabar nebegalimi.

Anot jo, amunicijos gamintojai nedrįsta užkurti karą, nes bijo savo galo. Karas juos sunaikintų. Matonai jis turi mintyje, kad karas išauktų revoliuciją, kuri kapitalizmą visai sunaikintų.

Jack Fleming, 29 metų amžiaus amerikietis, kurs pirmas kreipėsi prie Anglijos konsulo, kad priimtų jį už lakūną kovai prieš nazius.

N. TOMAS

Vertė PETRAS

DAKTARO ILIČEVO MIMIKRINAS

(Pabaiga)

Pamažu ėvito. Pažvelgęs į viršų, Guščinas, pamatė šimtus žydrių pūsių, greitai beileidžiančių ant žemės. Apačioje, nieko, a-part miško, nesimatė. Per didelį atstumą jis atrodė nepermatomai tankiu.

Netoli nuo Guščino prašvilpė artilerijos sviedinys. Matomai fašistai apšaudė desantą iš zeniitinių kanuolių. Guščinas sutraukė parašiuoto laikiklius ir beveik dvigubai padidino puolimo greitį.

Dabar jis radosi arčiau žemės ir galėjo matyti, kad miškas buvo netaip jau tankus, kaip kad jam pirmuosi pasirodė. Daugumoje vietų matėsi prošvaitės ir kokie tai milžiniški pastatai, panašūs į bokštus.

Guščinas įstatė į kulkosvaidį diską ir paspaudė šuniuką. Visa orinė desanta atidarė į priešą ugnį. Srovė kulku krito ant miško, nukapodama lapus ir apnuogindama medžius. Kaip tik aiškiai prasidėjo matytis kanuolių bokštai, parašiuotistai juos apibėrė rankinėmis granatomis. Fašistų ugnis nusilpnėjo, matomai, dauguma kanuolių jau buvo išvestos iš rikiuotės.

Kada iki žemės beliko apie vieną šimtą metrų, Guščinas sumažino puolimo greitį ir pasekmingai nusileido ant nedidelės aikštės.

lės. Čionais jau gulėjo trys parašiuotistai ir, apsikasę, apšaudė bokštą. Milžiniškos kanuolės pasiutusiai šaudančios, buvo bejėgės: tokioj artimoj distancioj šaudyti iš jų parašiuotistus buvo betiksliai.

Fašistai nelaukė išsodinami desanto savo apsigynimo zonoj. Jie tvirtai buvo įsitikinę, kad desanta galima nuleisti tikta gilioj priešio užfrontėj. Tokia padėtis buvo ryškiai aiškinaama kariškuose statutuose, visose armijose. Sovietų kariška vadovybė užčiuo priešą netikėtai. Ypatingojo korpuso apsigynimo zona neturėjo zeniitinių kulkosvaidžių ir tikta buvo apginkluota sunkiosiomis zeniitinėmis kanuolėmis, netikusiomis duoti orinei desantai tinkamą smūgį.

Kada visa desanta buvo ant žemės, vadai pasiskirstė karius į grupes ir apsupo bokštus. Bokštus aptarnaujantis karininkų personalas darė atsišaudymus iš revolverių. Bet parašiuotistai prislinko prie pat bokštų ir pradėjo mesti pro šaudomus protarpus ir vidų rankines granatas.

Neužilgo fašistai pradėjo pasiduoti. Už pusės valandos visa pirmoji zona ypatingojo vokiečių korpuso buvo desanto rankose. Desanto viršininkas, pulkininkas Puškarevas, įsakė pasukti kanuoles ant 180 laipsnių ir pa-

duoti orinei eskadrui signalą paleidžiant aukštumos raketą.

X

Sumušimas

Generolas Peggendorfas vaikštinėjo po štabą, pasitenkinusiai trindamas rankas. Pulkininkas Slotgeinas sėdėjo ant prielango. Už lango, tarytum jovabaliai, plaukiojo tamsoje geltonos lepmų ugnelės. Sudrebindamos pastatą, netoli baubė milžiniškos kanuolės.

— Puikiai, labai puikiai, — kalbėjo generolas. — Įstabios, humaniškos šios mašinos, ponas pulkininke. Jų išradėjas, rodosi, buvo geniališkas žmogus. Jų mechanizmas vėliniška paprastas. Ramiai, nesukubandai jos išmeta per kiekvienas tris minutes penkiolika tonų metalo. Dabar dar tebeveikia tikta penkios kanuolės, apie vieną valandą naktį pradės veikti dar dešimt kanuolių, o rytmetėje penkiosdešimt. Kadangi jų sviediniai telenđa į žemę tikta apie metrą gilumo, o po to eina paraleliška į tolį apie du-tris šimtus metrų, tai iki išauštant mes jau busim išarę nemažą kavalką sovietinės teritorijos.

Peggendorfas buvo susijaudinęs. Jis vaikščiojo po kambarį, tai prisėsdamas ant prielango ir žiūrėdamas į laikrodį, patikrindamas protarpus tarp šūvių. Viskas ėjo kuo puikiau, bet štai... praėina penkios... septynios... dešimt minučių, o šūvių nėra.

Generolas paspaudė skambučio knypkį. Įbėgo į kambarį dežuruojantis.

— Kas, po velniais, tenais yra? — šaukė generolas.

Dežuruojantis dar nespėjo atsakyti. Atsivėrė durys. Išbalęs majoras išsitempė prieš generolą.

— Jūsų aukštenybe, kanuolės negali daugiau šaudyti, kažkas atsitiko su šaldytuvais. Kanuolių gerklės įkaito...

— Kaip įkaito? Ar jūs savam prote?

Generolas pradėjo blaškytis po kambarį, ant galo jis sustojo prieš tebestovintį isitempusį majorą. Dusliai pasakė:

— Įdėkite kitus šaldytuvus. Darban sušaukite visą garnizoną...

Visą naktį ėjo darbas. Peggendorfas davė įsakymus, šaukė, bandė padėti dirbantiems, bet tikta jiems trukdė. Greitai paaiškėjo, kad šaldytuvų dalys, daugumos dar nesustatytų kanuolių, pagamintos ne pagal bražinius ir visiškai viena su kita nesutinka.

— Kas čionais per velnias? — keikėsi generolas, apžiūrėdamas netinkamas dalis. Pasilenkęs, jis apšvietė jas stipria elektrinėse lempuotės šviesa, ir staigiai ant vieno šaldytuvo dugno perskaitė su kreida parašytą trumpą sakinį.

„Mes nenorim karo su Sovietų Sąjunga.“ Tai privedė generolą prie visiško pasidūtimio. Slotgeinas pabijojo, kad jis nesusprogtų iš pykčio.

— Ką mums dabar daryti, pulkininke?

— užkimusiai klausė generolas. — Gal būt reikalinga atsukti kanuoles ir pradėti piškinti į savo darbininkus, kareivius?

— Gėda taip daryti, jūsų aukštenybe, — griežtai pareiškė Slotgeinas, paduodamas generolui vandens.

Peggendorfas atydziai pažiūrėjo pulkininkui į akis ir, nieko neatsakęs, išėjo iš štabo.

Diena brėško. Per langą buvo matoma, kaip generolas, nuliūdęs, be kepurės, sunkiais žingsniais ėjo per kiemą.

Suskambėjo telefonas. Pulkininkas paėmė ragelį.

— Prašau kuogreičiausiai pašaukti prie telefono ypatingo korpuso vadą, — nugirdo Slotgeinas trukčiojantį nuo susijaudinimo balsą pirmos zonos štabo viršininko.

— Šiuo momentu generolo kabinetė nėra. Prie telefono korpuso štabo viršininkas. Kame dalykas?

— Ponas viršininke, pirmą zoną užėmė sovietinė desanta, — susipė balsas ir nutilo.

Visi pulkininko bandymai testu pertrauktą pasikalbėjimą buvo be pasekmių. Atsisegęs kalnierių, Slotgeinas sunkiai įdribo į kėdę.

Staugdamas įlėkė per langą sviedinys, išplėsdamas antroj pusėj sieną. Antras sviedinys nunesė viršutinį kambario kampa. Per skylę pulkininkas pamatė, kaip skrido milžiniški oriniai laivai. Jie lėkė į vakarus.

Lietuvoje

LIETUVOS PREKYBININKAI DARO DIDELIUS PELNUS

Kaunas. — Stambieji Lietuvos prekybininkai, o ypačiai kompanijos daro didelius pelnus. Pirmą mėnesį susiorganizavusi kompanija "Lietuvių A-B Prekyba" per vieną mėnesį padarė 29,531 litų gryno pelno. Toji kompanija prekybą veda silkėmis, fanera ir vaisiais, tai yra smulkiais daiktais, o ką bekalbėti apie stambesnes prekybas.

Tokių pelnų didieji prekybininkai susikrauna laikydami aukštas prekių kainas ir labai mažą atlyginimą mokėdami tarnautojams.

VEL SKIRIAMOS PENSIJOS, BET NEŽINIA UŽ KĄ

Kaunas. — Šiomis dienomis vėl eilei asmenų paskirtos didelės pensijos, bet už kokius jų darbus tos pensijos paskirtos neskelbiama. Dabar iki gyvos galvos paskirtos pensijos sekantiems asmenims: kas mėnuo po 200 litų J. Lėbartui; po 150 litų kun. P. Lapeliui, A. Baltriuviui ir A. Macijauskui; po 50 litų A. Šilgaliui ir dar keliems kitiems po mažesnę sumą.

TAUTINIŲ ŠOVINIZMAS PRIEŠ VEIDŲ MIRTIES

Suv. Kalvarija. — Kalvių kaimo sulenkėjęs ūkininkas Montvydas augino sūnų Zigmą, jau 17 m. amžiaus, ir stengėsi jį priversti, kad jis persimtu lenkiškumo dvasia. Kaimynai pasakoją, kad dėl to tarp sūnaus ir tėvo kildavo nesutarimų ir susibarimų, nes kuo tėvas labiau sūnų vertė būti lenku, tuo sūnus spyrėsi būti lietuviu. Pagaliau jaunolis išvestas iš psiausvyros, pasiėmęs tėvo revolverį išėjo šerti gyvulių ir daugiau negrįžo. Vėliau jį surado lauke kraujuose paplūdęs nuo revolverio šūvio, kurį jis dar tebelikė savo rankoje.

Dėl to įvykio tėvai labai susijaudino, gi apylinkės gyventojai, o ypačiai fašistuojantis elementas turi daug kalbų ir progos varyti šovininę propagandą.

DIDELIS GAISRAS SIMONIŲ VALSČIUIJE

Simony. — Napolio Remeikio, Gegužinių vienkiemyje, sodyboje dėl nežinomos priežasties kilo gaisras ir ugnyje žuvo gyvulių tvartas, klojimas ir gyvenamas namas, visi buvę po vienu stogu. Taipgi gyvenamame name įtaisyta kepykla. Nuostolių padaryta ligi 1,500 litų. Turtas nebuvo apdraustas.

BERANKIS PEILIU NUDŪRE NE TĄ, KURĮ NORĖJO

Krekenava. — Pas Ibutonių kaimo ūkininką Kostą Berankį buvo krikščynos, kurioms baigiantis vidurnaktyje įvyko muštynės ir nežinomo asmens liko peiliu nudurtas V. Teveinis. Dabar žmogžudystė išaiškinta ir žmogžudys Jonas Berankis areštuotas.

Įvykis dėsoji sekančiai: į K. Berankio keliama krikščynas atvyko jo broliai Jonas ir Kazys Berankiai. Vaisėms baigiantis svečiai išsiskirstė, nes visų nuotaka buvo sugadinta kilusiais tarp Alberto Valaičio ir Teveinio ginčais, kurie betgi buvo sustabdyti. Bet kiek vėliau pas miegantį Joną Berankį atbėgo jo brolis Kazys ir pasakė, kad Valaitis muša jo tėvą. Tas greitai pašokęs iš lovos pribėgo prie namo ir pravėręs duris pamatė stovintį žmogų. Tuoj išsitraukęs iš kišenės peilį ir jį atsilenkęs smogė tarpduryje stovinčiam žmogui, manydamas, kad tai bus Valaitis. Bet kiek vėliau patėmė, kad nužudė ne Valaitį, bet

Teveinį, ant kurio jokio pykčio neturėjo, sugrįžo atgal ir bandė nuo žmogžudystės pasislėpti. Betgi vėliau, policijai tardant, prie papildytos žmogžudystės prisipažino.

PRADĖTA NAUDOTIS NAUJU PLENTU

Kaunas. — Šiomis dienomis buvo atidarytas Zemaičių plentas, kuris buvo baigtas statyti šį pavasarį ir turi nuo Kauno iki Gargždų 193 km. Plentas pastatytas sava medžiaga ir savais darbininkais, kainavo 13,517,209 litų. Iš tos sumos užsienioose pirktas cemento ir geležies tik už nepilnus 5 proc. Ta proga paplentės miestai ir miesteliai rengia šventes ir iškilmingus vyriausybės atstovų pasitikimus.

PLEČIASI PRAMONĖ LIETUVOJE

Kaunas. — Šiomis dienomis Pramonės ir Prekybos Departamentas davė visai eilei firmų ir asmenų leidimus steigti naujų pramonės įmonių. Be kitų, "Lietuvių" leista S. Kalvarijai steigti ryžių apdirbimo įmonę. Seniau tokia įmonė buvo Klaipėdoje. Bet netekus Klaipėdos, netekta ir jos. Akcinei "Volvo" bendrovei leista įrengti auto mašinos remonto dirbtuves Kaune, o broliams Vinikams leista įsteigti skrybių ir kepurų dirbtuvę taip pat Kaune.

SVIESTO IR KIAUSINIŲ EKSPORTAS

Kaunas. — Viso ligi šio laiko nuo metų pradžios sviesto jau eksportuota 932,651 cnt. Lyginant su praėjusiais metais, tai yra daugiau kaip 9% padidėjimas. Kiaušinių grūdų viso ligi šio laiko nuo metų pradžios, t.y. per pirmąjį pusmetį, yra eksportuota 68,759,280.

MINEJO LIETUVOS GELŽKELIŲ SUKAKTĮ

Kaunas. — Liepos 6 d. Lietuvos geležinkeliai minėjo 20 metų sukaktį nuo pirmo lietuviško traukinio paleidimo. Kauno geležinkelio stoties aikštėje išsiriškavo per 1,500 geležinkeliečių aukštesniųjų ir žemesniųjų pareigūnų su geležinkeliečių šauliais, sportininkais ir ugniageiviais. Čia vyr. geležinkelio direktoriui V. Račkaiškiui pasakius kalbą, geležinkeliečiai nuvygiavo prie Nežinomojo Kareivio kapo, kur padėjo vainiką ir susiekiemo ministras inž. Germanas pasakė kalbą. Šios sukakties proga geležinkeliečiai savo lėšomis nupirko 500 šautuvų ir 5 kulkosvaizdžius, kuriuos įteikė 22-rai geležinkelio šaulių rinkinei. Eilė geležinkeliečių pareigūnų buvo apdovanoti šaulių žvaigždėmis.

NAUJA PATRIOTINĖ ORGANIZACIJA LIETUVOJ

Kaunas. — Vidaus reikalų ministras patvirtino Tėvynės Sąjungos įstatus. Sąjungos tikslas — ugdyti ir stiprinti lietuvių tautinę sąmonę ir laisvės branginimą, kelti jų kultūrinį lygį, skatinti lietuvišką pažangos ir atsparos dvasią, pažinti Lietuvą, ypač jos pakraščius bei pajūrį, žadinti tėvynės meilę ir pasiryžimą amžius išlaikyti lietuvių tautos laisvę. Sąjunga gali steigti skyrius, jungti skyrius apygardomis ir kitokiais junginiais, organizuoti institutus, fondus, sekcijas. Draugijos steigėjais pasirašė Juozas Papeckys, Antanas Juška, Jonas Navakas, Paulius Slavėnas, Povilas Pakarklis, Jonas Šimkus, Andrius Ašmantas, Kazys Binkis, Justas Paleckis, Vaclovas Čižiūnas, Edwardas Zabarauskas, Antanas Miškinis, B. Vitkus ir Ona Beleckienė.

Tikėtis ar ne, jeigu viskas pasaulyje taip greitai keisis, su laiku vyrų paliks niekam neverti. Štai pereitam kare vyrų paliko savo moteris, o dabar moterys palieka savo vyrus. Šiame pa-

TARPTAUTINIAI PASIZYMEJĘ SAUDYMU LIETUVIAI

Kaunas. — Luzerne, Šveicarijoje vykstančiose pasaulinėse šaudymo pirmenybėse gerai pasizymėjo Lietuvos ekipa. Mažoji kalibro šautuvais rungtynėse tarptautinio meistro vardui gauti iš padėties gulom mūšiškiu jau šeši išsikovoję meistro vardą ir aukso bei sidabro medalius. Aukso medalis duodamas gulom iš 400 galimų išmušusiais 392 taškus ir daugiau. Vladas Naktis šiose varžybose padarė 395 taškus (iš 400 galimų) ir Jonas Maraska 393 taškus. Abudu gavo aukso medalius. Sidabro medalis už padėtį gulom duodamas padariusiems 385 taškus. Ir štai vėl mūšiškiu keturi šaudytojai, su dideliu kaupu taškų pertekliaus, gauna sidabro medalius, būtent: Kazys Andruskevičius padarė 391 tašką, Jonas Galilūnas 390 taškų, Antanas Janušonis 389 taškų ir Antanas Karčiauskas 388 taškus.

KOOPERATYVŲ PREKYBA IR TURTAS SPARCIAI AUGA

Kaunas. — Šiomis dienomis eilė Vilkaviškio ir Sakių apskrieties kooperatyvų minėjo savo veikimo dvidešimtmečius. Iš visų Vilkaviškio kooperatyvų yra ryškiausias prekybos kooperatyvas "Ziedas," kuris jau yra viręs Suvalkijos kooperatinę tvirtovę. Kooperatyvo apyvarta kasmet kyla. 1937 m. apyvarta buvo apie 2,200,000 litų, o jau 1938 m. siekė 4,000,000 su viršum litų. Jubiliejiniais metais tarnautojų kadras pasiekė per 60 žmonių.

"Ziedas" šių metų pradžioje turėjo 8 įvairių rūšių parduotuves ir apskrieties miesteliuose 7 parduotuves. Krautuvius tinklas numatoma plėsti. Narių daugumą sudaro ūkininkai. Šiuo metu "Ziedas" narių turi per 550. Alvito žemės ūkio kooperatyvas "Parama" įsteigta 1919 m. birželio 13 d., per 20 metų palengva, nuosekliai visose pozicijose gerokai sustiprėjo. 1929 m. prekybos apyvarta nesiekė 50,000 litų, o jau 1938 m. priartėjo prie 150,000 litų. "Parama" įsigyja nuosavus mūrinius namus. Slaviškų žemės ūkio kooperatyvas savo 20-tuosius metus baigė balansu 26,929 lit. Apyvarta per pastaruosius metus padidėjo apie 35%. Kooperatyvas narių turi 112. Pajavonio žemės ūkio kooperatyvas "Skalsas" nors didmenomis ir neprekiauja, bet 1938 m. padarė apie 100,000 litų apyvartą. Narių kooperatyvas turi apie 100. Sintautų kooperatyvas "Ažuolas" sunkiose sąlygose išsilaikė 20 metų, praėjusiais metais apyvartos padarė už 45,300 litų. Kooperatyvas turi apie 50 narių. Kud. Naumiesčio kooperatyvas "Vienybė" yra gerokai sustiprėjęs. Prekių apyvarta praėjusiais metais siekė apie 112,000 litų, o 1937 m. — vos 32,000 litų. "Vienybė" iš ūkininkų superka: bekonus, linus, kiaušinius ir kt. Narių kooperatyvas turi per 200. Šakių žemės ūkio kooperatyvas "Uola", į-

steigtas 1919 m. kovo 29 d., kiekvienais metais stiprėja. 1930 m. "Uolos" prekių apyvarta nesiekė 62,000 litų, o praėjusiais metais pasiekė jau 565,647 litus. Narių kooperatyvas turi per 60.

KIEK LIETUVOJE YRA AUTOMOBILIŲ

Kaunas. — Paskutiniojo mėto duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra įregistruota 1,723 automobiliai, 286 autobusai, 599 autosunkvežimiai, 35 kiti autovežimiai ir 1,159 motociklai.

Žinios iš Klaipėdos Krašto

DARBININKUS VEŽA VOKIETIJOS GILUMON

Klaipėda. — Tilžėje gyvena pusė milijono skaičius lietuvių. Kol dar Klaipėda priklausė Lietuvai, daugelis lietuvių slapta vykdavo Tilžės įėjimo darbu. Ten esančiame celuliozės fabrike dirbo apie 400 lietuvių. Bet Klaipėdos kraštą užėmus, pablogėjo ir Tilžėje esančių lietuvių padėtis. Tame celuliozės fabrike dabar bėra vos apie 100 lietuvių. Apie tris šimtus lietuvių darbininkų išvežė į Rytprūsius laukų darbus, bet po kelių dienų atvežė atgal ir kalbino, kad jie sutikyti vykti Vokietijos gilumon. Nekurie išvyko, kiti šiaip išsisklaidė.

Taipgi iš to celuliozės fabriko vokiečiai kalbino lietuvius darbininkus, kad jie važiuotų į Ispaniją darbus. Bet iš visų atsiėjo tik keturi lietuviai, kurie sutiko važiuoti.

BE LEIDIMO NELEIDŽIA PIAUTI KIAULIŲ

Dabar Klaipėdos krašte, kaip ir visoje Vokietijoje viskas suvaržyta. Kiekvienam žmogaus pasijudimui reikalinga gauti leidimas. Ūkininkas net neturi teisės pasiskersti savo nupenėtą kiaulę, jei negauna tam leidimo. Ūkininkas Alisaitis pasipiovė savo nupenėtą meitelį, bet apie tai tuojau sužinojo valdžios pareigūnai ir sulig atatinamą įstatymą uždraudė jam to meitelio mėšalį valgyti, o jį patį patraukė atsakomybėn. Jį kaltina, kad jis neišsiėmęs leidimo pasipiovė meitelį ir todėl nusuko nuo valdžios tuos pinigus, kuriuos jis turėjo užmokėti už tokį leidimą. Šale to jam stato kitą kaltinimą, būk tas meitelis buvęs išmugeliotas iš Lietuvos slapto eksportuotas.

Žmogus patrauktas atsakomybėn ir jam grėsia 3 mėnesiai kėlėjimo. Žinoma, ir meitelio mėšos netekimas.

KRAUTUVESE NERA NAUJŲ PREKIŲ

Paskutiniu laiku Klaipėdos krautuvės labai patuštėjo. Niekur nėra naujų prekių, o tik senosios perkainuotos, pastatant žymiai aukštesnę kainą.

Įvairių prekių reikalavimas yra labai didelis, bet susidaro didelių sunkumų patiems prekybi-

LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI

Organizacinio Fondo Vajaus Ketvirtas Rajonas Savo Kvotą Išpildė Virš 200 Nuošimčių

LLD 18 kuopos, Edmontono, Organizacinio Fondo sukėlimo vajuos komiteto narė drg. P. Zaleskienė prisuntė \$74.40 į organizacinį fondą ir tuo ketvirto rajono nusistatyta kvota tapo išpildyta virš 200 nuošimčių.

LLD ketvirto rajono visų kuopų draugai ir draugės pavyzdinčiai pasidarbavo, apie ką jau buvo anksčiau rašyta, bet draugai ir draugės edmontoniečiai visiems išskirto surpyrą. Sukelti parengimais \$52.00, išplatinti bilietėlių už \$16.90 ir surinkti ant blankų aukų \$5.50, tai reikėjo nepaprastai energingai dirbuotis. Vajaus komitetas savo darbštumu ir tinkamu vadovavimu davė neužmirštamą pavyzdį kaip reikia darbuotis bebudavojant progresyvišką darbo žmonių judėjimą. Draugai ir draugės edmontoniečiai taip vykusiai pravedė organizacinio fondo vaju tik delto, kad jie sudarė skaitlingą energingų ir pasiaukavusių draugų-ųjų talką. Prisiųstieji vajuos rezultatai rodo, kad vajininkų tarpe buvo nepaprastai darbščius draugų-ųjų. Pirmant domėn bilietėlių platinto pasirodo, kad drg. O. Savickienė, P. Zaleskienė, jaunuolės A. ir Lily Petrauskaitės, P. Pakštis iš Panny, B. C., U. Survilienė, Katinas, J. Ilgutis, O. Matiukienė, S. Karvelis ir kt. išplatino po keliolika ar kelias de-

Šimtis bilietėlių. Aukų parinko

šimtis bilietėlių. Aukų parinko dd. I. Savickas — \$1.50, T. Katinas — \$1.50 ir P. Pakštis, Panny, B. C. — \$2.50, kurių tarpe jo paties auka \$2.00. Kas darbuos vajuos komitete mums nežinoma. Apie tai turėtų painformuoti Liaudies Balso skaitytojus Edmontono korespondentai. Įdomu pažinti tokius darbščius draugus-es. Drg. J. Trepeikis, iš Cadomin, Alta., prisuntė \$1.95 už išplatintus bilietėlius ir prašė priskaityti prie LLD 18 kp. kvotos, kas reikiška, kad LLD 18 kuopa yra sukleus į organizacinį fondą \$76.25.

Pridėjus pirmiau prisiųstas aukas ir už išplatintus bilietėlius, LLD Ketvirto Rajono draugai ir draugės į Organizacinį Fondą yra prisuntę \$156.45, o jų kvota buvo \$75. Visų kuopų komitetai ir pavieniai nariai labai pavyzdinčiai ir laiku prisuntė visas vajuos atskaitas, už ką LLD K.V.K. reikiškame nuosirdžiausią padėką ir pagarbą.

Kiek Gauta į Organizacinį Fondą iš Kitų Kolonijų

Ligi rugpjūčio 26 d. K.V.K. gavome iš įvairių kolonijų aukų į organizacinį fondą sekančiai: Drg. C. Kerbells, 47 kp. narys, iš Tilsonburg, Ont., prisuntė \$1.00 už išplatintus bilietėlius.

Drg. A. ir M. Doveikai, 113 kp. nariai, iš Hamilton, Ont., prisuntė drg. A. Doveikos 50 centų aukų, o drg. M. Doveikienė 50 c. už bilietėlius.

Drg. J. Pelekauskas, 47 kp. fin. sekretorius, Montreal, Que., pridavė \$18.02 sukeltus per LLD 47 kp. Moterų skyriaus parengimus, taipgi \$28.55 už bilietėlius. Viso \$46.57.

Drg. P. Kumčys, 15 kp. sekretorius, iš Pringle, Ont., prisuntė \$1.75 už bilietėlius ir \$1.60 aukų surinktu ant blankos. Drg. M. Berškienė, 100 kp. sekretorė, iš Timmins, Ont., prisuntė \$6.30 už išplatintus bilietėlius.

Drg. S. R., 95 kp. sekretorius, iš Sudburio, Ont., prisuntė \$3.55 už išplatintus bilietėlius ir keleto narių duokles. Drg. K. Miškūnas, 95 kp. sekretorius, iš Kapuskasing, Ont., prisuntė drg. K. Blumo surinktu aukų \$2.50 ir už išplatintus bilietėlius \$1.85. Viso \$4.35.

Drg. P. Matulaitis, 137 kp. sekretorė, Montreal, Que., pridavė \$67.25 už išplatintus bilietėlius ir aukų. Viso, su pirmiau priduotomis aukomis ši kuopa jau yra sukėlus ir pridavus \$112.53. Tai jau arti išpildymo nusistatytos sukelti \$125.00 kvotos.

Iš Winnipeg, Toronto ir kitų didesnių kolonijų bei pavienių draugų gauta išplatintų bilietėlių šaknelės, už ką draugai-ės pasizadėjo prisųsti pinigų su surinktomis aukomis.

Per laikotarpį nuo rugpjūčio 22 d. ligi 26 d. į organizacinį fondą gauta \$210.62. Viso laike šio vajuos įplaukė \$409.60. Visiems virš vardinčių aukų rinkėjams, bilietėlių platintojams, parengimų ruošėjams ir duosniesiems rėmėjams vardu LLD K.V.K. reikiškia nuosirdžiausią padėką. Šiame rašinyje nevardintus veikėjus bei rėmėjus prašau kuopų korespondentus per spaudą supažindinti su plaatesnėmis Kanados lietuvių masėmis.

Visas Org. Fondo Vajaus Atskaitas Prašome Prisiųsti Ligi Rugsėjo 15 d.

Officialiai Organizacinio Fondo vajuos baigiasi su rugpjūčio (August) 31 d. Bet kadangi kaip kurios kuopos pranešė, kad ligi to laiko nesuspėja savo nusistatytus planus pravesti gyvenimui ir prašė vaju pratesti, tai

nors vajuos oficialiai nepratestas, bet visos organizacinio fondo vajuos apyskaitos bus uždaromos su rugsėjo (September) 15 d.

Kuopų valdybas, vajuos komitetus ir pavienius vajininkus prašome priimti domėn, kad visos vajuos apyskaitos pasiektų LLD K.V.K. ligi rugsėjo 15 d. Tos kuopos, kurių kvotos dar neišpildytos, labai prašomos, kad dėtumėte visas pastangas, kad vaju baigtumėte su garbin-gu vajuos planų išpildymu.

Kam Teko Laimėjimai
Rugpjūčio 26 d. įvyko išplatintų bilietėlių laimėjimai. Laimėjimai teko sekančiai:
Pirmas laimėjimas, muzikos instrumentas, teko Nr. 3349, A. Simonis, 194 Bellwoods Ave., Toronto, Ont.

Antras laimėjimas, laikrodis, teko Nr. 5462, Mrs. Walner, 248 — 14 th St., North Lethbridge, Alta.
Trečias laimėjimas, \$10.00, teko Nr. 4739, C. Spark, Wendome Hotel, Port Arthur, Ont.

Ketvirtas laimėjimas, plunksna ir paišelis — setas, teko Nr. 5811, Joe Pitvoski, 709 Victoria Rr., Nanaimo, B. C.
Penktas laimėjimas, rankdarbis, teko Nr. 1614, J. Bajoras, 1348 Forfar St., Montreal, Que.

Laimėjimai prisiunčiami per kuopas pradedavimui.
Išgykite Albumą "Pasaulinė Paroda"

Dienraštis Laisvė išleido lietuvių kalboje labai įdomų albumą "Pasaulinė Paroda." Tai labai vertingas, įdomus ir turin-gas albumas. Ypatingai tie draugai ir draugės turėtumėte įsigyti minimą albumą, kurie neturėsite progos dalyvauti Pasaulinėje Parodoje, New Yorke. Ji kainu tik 25 centais. Pavieniai užsisakanti turi primokėti 5 centus prisiuntimo. Galite prisųsti ir pašto ženkleliais. K.V.K. turime kelis desėtus jų platinimui.

K. K.
LLD. K.V.K. Sekretorius
P. O. Station "D." Box 44,
Montreal, Que.

ATSUKIA UNIJSTŲ IR BEDARBIŲ KONFERENCIJĄ

TORONTO. — Iš priežasties esančios dabartinės pasaulinės padėties atsaukiama unijstų ir bedarbių konferencija, kuri buvo ruošiamą Toronte rugsėjo 27-28 dienomis, vadovybėje Toronto Distrikto Darbo Tarybos.

Neville Chamberlain, Anglijos ministras pirmininkas, su savo žmona. Nežiūrint to, kad karas kabo ant nosės, jis kasdien einą parką pasivaikščioti.

KAS IŠDUODA TAIKĄ?

(Vertimas Toronto aldermano Stewart Smith kalbos, pasakytos rugpjūčio 25 d.)

Vienam ketvirtadaliui žmonių esant įveiktam į karą ir stovint prieš naujus grumojimus įtraukti visą pasaulį į karą, Čemberleno valdžios draugai stengiasi praveisti naują strategiją. Jų naujoji strategija yra ta, kad perstatyti Sovietų-Vokietijos nepulimo sutartį kaip "Sovietų išdavystę" ir įtikinti žmones, kad aršiausi ir tikrieji išdavikai laikosi "tvirtai" prieš nazių agresiją, o tuo tarpu, kad Sovietų Sąjunga pasidavė.

Ta naujoji strategija yra Britanijos torių diplomatų užsimojimas tikrenybę perstatyti priešingai, negu kad ji yra. Niekad nėra buvę aiškiau, kaip šiandien, kad Britanijos užsienio politikierių kontroliavimas spaudos žinių Kanadoje, yra pavojingiausias veidmainingas propagandos įrankis prieš taikos reikalus. Tarptautinių žinių pranešimai šiandien yra likę dalimi karo mašinos propagandos, kuri yra taip neteisinga ir biauri, kaip daleidimas, kad Kanada jau ištikrųjų yra kare.

Prisiminkite tas paprastas tiesas, kurias propagandos kontrolė ant tarptautinių žinių pasiūpia nuo liaudies.

Čemberlenas Atsisako Pasirašyti Sutartį Su Sovietų Sąjunga

Netgi po to, kai Čemberlenas, atiduodamas Čekoslovakiją Hitleriui, sulaužė visas iškilmingas sutartis, kurias Didžioji Britanija buvo padarius, — daugiau negu šeši mėnesiai atgal Sovietų Sąjunga pasiūlė pasirašyti draugiško apsigynimo ir garantijos sutartį prieš agresiją. Bet Britanijos vyriausybė atsisakė tokia sutartį pasirašyti. Ji nesutiko pasirašyti ir veidmainingai vilkino laiką, nuo pat pradžios tarnaudama Hitlerio interesams.

Prisiminkite, kaip tie faktai buvo darkingi jų spaudoje. Didelė Kanados žmonių dalis liko įkalbėta tikėti tam begėdiškam melui, kad Sovietų Sąjunga pasirašymą vilkina, nežiūrint Čemberleno valdžios dedamų pastangų, kad Sovietų Sąjunga pasirašytų. Paklauskite paprasto žmogaus gatvėje ir jis patvirtins tą tašką, kaip jis patvirtina, kad Sovietų Sąjunga pasirašymą vilkina, nežiūrint Čemberleno valdžios dedamų pastangų, kad Sovietų Sąjunga pasirašytų. Paklauskite paprasto žmogaus gatvėje ir jis patvirtins tą tašką, kaip jis patvirtina, kad Sovietų Sąjunga pasirašymą vilkina, nežiūrint Čemberleno valdžios dedamų pastangų, kad Sovietų Sąjunga pasirašytų.

Gal būt kai kam kils klausimas, kad Sovietų Sąjunga turėjo pasirašyti netikrą paktą, kokią Čemberlenas patiekė, nežiūrint koks bereikšmis jis būtų, kad tik bet ką turėti ant rankų. Sovietų Taikos Politika, — Nepulimo ir Kolektyvio Apsigynimo Politika. Nereikalinga daug galvoti, kad supratęs kodel Sovietų Sąjunga nepasirinko tos linkmės. Tai ne Sovietų Sąjungos užsienio politikos tikslas patarnauti fašistinės agresijos kurstytojams ir

Čemberlenas Atsisako Todel, Kad Jis Planuoja Išdavystę

Nuo pradžios pasitarimų ir derybų tarp Sovietų valdžios ir Čemberleno, Sovietų valdžia pareiškė sutikimą tuojais pasirašyti garantijos sutartį prieš visokią agresiją, įskaitant tokią "netiesioginę" agresiją, kaip Vokietijos ir Italijos įsiveržimą Ispanijon, kuris sekė fašistų sukilimą iš vidaus. Bet koks garantijos paktas be tokio sutikimo būtų visiškai beprasmiškas. Jis paliktų atvirą kelią Čemberleno pardavystėms Hitleriui, kokias jis padarė Ispanijoje, Austrijoje, Klaipėdoje ir Čekoslovakijoje. Čemberlenas atsisakė tokį tikros garantijos paktą pasirašyti su Sovietų Sąjunga. Jis neprisirėšė sąvęs, kad negalėtų daugiau pardavystėms fašistiniams agresoriams daryti. Jeigu Čemberlenas neplanuoja naujų išdavystė, tai visam pasaulyje nėra priežasties, kodel jis turėtų nesutikti pasirašyti tokio pakto. Jis galėjo būti pasirašytas balandžio mėnesį. Jis galėjo būti pasirašytas metai atgal. Jis gali būti pasirašytas šiandien.

Čemberleno Municho išdavystė strategija gali apėiti bet kokią netikrą paktą, kokią jis siūlo Sovietų Sąjungai. Hitlerio agresija visados kartojosi tokioje formoje, kurioje pasireiškia Vokietijos suruostas nazių sukilimas iš vidaus. Taip atsitiko Sudetoose. Tas pat dabar vyksta Dancige. Taip pat buvo Ispanijoje. Ir toks pavojus yra Pabaltijos valstybėms įskaitant ir Finlandiją, kur nazių kontroliuojamos pusiau karinės organizacijos yra paruoštos padaryti militarinį coup d'etat, kada tik Hitleris duos įsakymą.

Jūs dabar matote, ne palaidą, bet apbrėžtą garantijų paktą, kokią Sovietų Sąjunga labai protingai. Jis buvo paruoštas tikroje bendro fronto formoje, kokią nazių agresija turi būti sutikta tikrenybėje.

Jis taipgi matote, kad vilkinant ir atisakant pasirašyti tokį su Sovietų Sąjunga paktą, Čemberlenas aiškiai pasirodė ir prisipažino, kad jis vis dar tebeveda "suvedžiok ir išduok" politiką. Kada Italija įsiveržė į Etiopiją, Sovietų Sąjunga, kaip Tautų Lygos narys, reikalavo, kad Tautų Lygos pasižadėjimai būtų pavartoti prieš Italijos agresiją. Britanijos valdžia su tuo nesutiko ir neprileido, kad tas būtų padaryta.

Kada Italija ir Vokietija įsiveržė į Ispaniją, Sovietų Sąjunga reikalavo, kad garantijos ir sutartis, kurios buvo padarytos su Ispanija, būtų pildomos. Britanijos valdžia sudraskė savo sutartis ir pasižadėjimus ir numetė jas į sąšlavas. Ji paskelbė nesikišimo politiką, tuo patim tarpu gelbėdama fašistus teikė jiems karo reikmenis ir paskolas. Ji sutiko, kad fašistai užpuolnėtų ir sunaikintų jos prekybinius laivus jūrose.

Kada Hitleris užgrobė Austriją, Sovietų Sąjunga vėl reikalavo, kad būtų panaudojamos su Austrija padarytos sutartis, bet Britanijos vyriausybė atsisakė nuo savo sutarčių.

Kada Japonija įsiveržė į Mandžuriją, o vėliau į Šiaurinę Kiniją, Sovietų Sąjunga vėl pasisa-

gelbėtojams Britanijos torių valdžioje, kad padėti jiems apdumti žmonių akis namie ir suvedžioti mažesnes tautas Europoje. Sovietų Sąjunga niekad nesudraskė sutarčių, kurias ji yra padarius su kitomis tautomis. Ji niekados neperžengė savo kilnių pažadėjimų nei susvyruojo jų pildyme prieš agresiją, kur ji bebūtų.

Mums visiems reikia aiškiai suprasti du pagrindinius dalykus Sovietų taikos politikoje.

Pirma, Sovietų Sąjunga netrukšta nei vieno colio kitų tautų teritorijos. Del to Sovietų Sąjunga yra pareiškusis pastovų pasiūlymą, kad ji sutinka sudaryti nepulimo sutartis su kiekviena tauta, kuri tik yra pasiruošusi lygiai taip pat pasizadėti neužpulti jos teritorijos. Dageilį sykiu Sovietų Sąjunga yra pareiškusis savo norą sudaryti tokią nepulimo sutartį su Vokietija, kada Hitleris klieidėjo, kad jis niekados tokios sutarties nepasirašys.

Antra, Sovietų Sąjunga yra pareiškusis, kad taika nėra daloma į dalis, kad visos tautos stovinčios už taiką turi susijungti prieš agresiją. Del tos priežasties Sovietų Sąjunga pakartotinai yra pareiškusis savo pasiruošimą ir norą sudaryti su kiekviena tauta, pasiruošusia ištikimai stovėti už taiką, sutartis draugiškos garantijos ir pagalbos prieš agresiją, ir pagelbėti kiekvienai agresijos aukai, nežiūrint ar draugiškos pagalbos sutartis su ja yra padaryta, ar ne.

Čemberlenas Išdavė Kiekvienu Krizės Laiku

Čemberleno vyriausybė nuolatos stengėsi nedaleisti, kad ta nuosirdi ir tikra Sovietų Sąjungos taikos politika išgalėtų Europoje ir tuo užblokuotų fašistinės agresiją. Štai faktai: Kada Italija įsiveržė į Etiopiją, Sovietų Sąjunga, kaip Tautų Lygos narys, reikalavo, kad Tautų Lygos pasižadėjimai būtų pavartoti prieš Italijos agresiją. Britanijos valdžia su tuo nesutiko ir neprileido, kad tas būtų padaryta.

Kada Italija ir Vokietija įsiveržė į Ispaniją, Sovietų Sąjunga reikalavo, kad garantijos ir sutartis, kurios buvo padarytos su Ispanija, būtų pildomos. Britanijos valdžia sudraskė savo sutartis ir pasižadėjimus ir numetė jas į sąšlavas. Ji paskelbė nesikišimo politiką, tuo patim tarpu gelbėdama fašistus teikė jiems karo reikmenis ir paskolas. Ji sutiko, kad fašistai užpuolnėtų ir sunaikintų jos prekybinius laivus jūrose.

Kada Hitleris užgrobė Austriją, Sovietų Sąjunga vėl reikalavo, kad būtų panaudojamos su Austrija padarytos sutartis, bet Britanijos vyriausybė atsisakė nuo savo sutarčių.

Kada Japonija įsiveržė į Mandžuriją, o vėliau į Šiaurinę Kiniją, Sovietų Sąjunga vėl pasisa-

kė už pavartojimą sutarčių, bet Britanijos vyriausybė jas vėl pakartotinai sudraskė.

Kada Hitleris susidūrė su sunkumais užgrobimui Čekoslovakijos, Sovietų Sąjunga pareiškė, kad ji stovi už savo sutartis ir jų pildymą, kurias ji turėjo padarius su Francija del draugiškos pagalbos teikimo Čekoslovakijai. Tada įsikio Čemberlenas, grumojimais privertė Čekus nusileisti, neprileido Sovietų Sąjungos prie vedamų derybų ir atidavė Čekoslovakiją Hitleriui.

Tokie tai trumpi rekordai. Sovietų Sąjunga kiekvienu tarpu tvirtai, nesvyruojančiai ir užsišpyrusiai laikėsi savo taikos politikos pagrindų. Kiekvienu tarpu Čemberlenas niekšingai išdavė taikos reikalus, kiekvienu tarpu vis labiau ir labiau pavojingai praplėsdamas fašistinėms agresijoms kelią.

Kodel Čemberlenas Yra "Apsivylęs"

Šių faktų šviesoje galite suprasti kokia niekšinga yra ta naujoji strategija varoma tu biauriausių išdavikų ir jų laikraščiu čia Kanadoje, kada jie stengiasi apibiauroti vieną šalį, kuri visą laiką nesvyruojančiai stovėjo už kolektyvų apsigynimą, kaip "išdavikę."

Yra tikra tiesa, kad pardaviškoji Britanijos valdančioji klika jaučiasi apgauta ir išduota dabartinių tarptautinių įvykių pasisukimu. Bet jie nėra suvedžioję nei išduoti Sovietų Sąjungos, kurios taikos politika pasilieka ta pati ir nėra pasikeitusi nei per nago juodumą. Čemberlenas lieka išduotas savo fašistinių draugu. Bet apgavikas gali įtikėti ir būti apgautas.

Kodel Britanijos valdančioji klika visados kurstė Hitlerį ir jam pagelbėjo kiekviename jo žingsnyje? Dauguma žmonių niekados to klausimo pilnai nesuprato, nesupranta aiškiai ir dabar. Didžioji Britanija ir Francija galėjo ir turėjo jėgos Hitlerį sustabdyti pačioje pradžioje. Bet jos leido jam išgalėti.

Todel mes turime pilnai ir aiškiai suprasti Britanijos ir Francijos tokios užsienio politikos priežastis. Kodel Čemberlenas susilpnino ir pavojun pastatė Britanijos interesus Suez ir Viduržemio jūroje atiduodamas Italijai Etiopiją ir išduodamas Hitlerio ir Musolinio kontrolei Ispaniją? Kodel Čemberlenas ir Francija išdavė Austriją, Čekoslovakiją ir Albaniją fašistams? Kodel jie išdavė Mandžuriją ir Kiniją Japonijai?

Baimė antifašistinės revoliucijos ir troškimas nedaleisti, kad krauju permirkęs fašistinis režimas subyrėtų. Čemberleno klika nenori, kad diktatoriai susilauktų pralaimėjimo, kas neabejojamai pagelbėtų anti-fašistinei revoliucijai fašistinėse šalyse.

Bet jokiū būdu tai nėra jau viskas. Čemberleno klika jokiū būdu nesirengė užmiršti savo interesus bei juos paaukoti. Visai nemanykite, kad Britanijos valdančioji klika kada nors rengėsi paleisti iš savo rankų kontroles Viduržemio jūroje, Kinijoje ir centralinėje Europoje į kitų imperialistų rankas. Nieko panašaus.

Čemberlenas Viską Rizikavo del Vokietijos-Sovietų Karo

Čemberleno politika nuo pat pradžios buvo tokia, kad sukelti Vokietiją, Italiją ir Japoniją į karą prieš Sovietų Sąjungą. Britanijos valdančioji klika nei vienai minutei nenuleido rankų besidarbuodama už Socialistinės šalies sudaužymą. 1919 metais ji organizavo karą prieš Sovietų Sąjungą. Ir nuo tos dienos iki šiai dienai tebesidarbuoja naudodama visas savo jėgas, kad sudaužius Sovietų Sąjungą.

Visa Čemberleno taikos išdavimo politika, buvo karo politika paremta šia teze: Kada fašistinės šalys išelkvos savo jėgas kare prieš Sovietų Sąjungą, tada Britanijos imperialistai stos į jų tarpą su savo nelaiskotomis ir

naujomis jėgomis ir perdalys pasaulį sulig savo interesu.

Štai kodel Britanijos valdančioji klika visados pagelbėjo fašistinių jėgų agresijoms perdalinant šio žemės kamolio sekėjias. Jie buvo pasiruošę kiekvienu atveju bendradarbiauti "anti-Kominterno ašiai," kad dalyvauti pozicijoje prieš Sovietų Sąjungą. Kur tikrai fašistinių jėgų pasireiškė nukrypimas nuo karo prieš Sovietų Sąjungą, ten jie tuojau paleisdavo savo isterišką riksmą. Jie grumojė ir tuo patim sykiu įtikinėjo fašistus kalbėdami, kad Sovietų Sąjunga esanti silpna, kad jos kariuomenė esanti sudemoralizuota nuo to, kai šnipai ir griovikai buvo sugaudyti, kad Sovietų orlaivynas esąs pakrikęs. Ir jie visados leido fašistinėms jėgoms eiti jų keliu, savo imperialistinius reikalus palikdami paskutiniam momentui, kada fašistinės šalys išsiekvos kovoje su Sovietų Sąjunga.

Dabar Čemberlenas Nori, Kad Hitleris "Duotų Vaisių"

Jūs matote kaip Britanijos valdančioji klika Čemberleno vadovybėje lošė labai pavojingą ir apgaulingą lošimą. Vien tik visiškas supavimas ir desperatiškas krizis kapitalistinės sistemos galėjo sukurti tokią pasibaigėtinai žalingą politiką. Ta politika pakartotinai pasaulį privedė prie karo kranto. Fašistiniai agresoriai visados gaudavo daugiau jėgos. Štai kodel šiandien pasaulis stovi ant karo kranto.

Viena dalis Britanijos valdančiosios klasės nepajėgė permatyti tos desperatiškos Čemberleno politikos išminties. Asmenys kaip Čiorilīs ir Lloyd Džiorđz negalėjo suprasti tos išminties ir leisti fašistinei ašiai Kominterno medžioti Etiopijoje, Morokoj, Čekoslovakijoje, Ispanijoje, tuo tarpu kada Kominternas randasi Maskvoje.

Paskutiniu laiku po Municho konferencijos Čemberleno propagandos mašina pakeitė savo toną prisitaikydama Britanijos žmonių opinijai. Jie paskelbė, kad nuolaidų daugiau nebedarys. Jie kėlė aukštyn savo karines jėgas. Jie niekad daugiau nepatiks fašistų melui. Tikrenybėje tai ir buvo Čemberleno išpėjimas Hitleriui, kad Britanijos buržuazija nuėjo tiek toli, kiek ji galėjo aukodamosi del Hitlerio pažadėjimų, kad jis stos į karą prieš Sovietų Sąjungą.

Kokia tikrenybėje buvo padėtis, kada paskutiniųjų dienų krizis iškilo?

Kodel Užvilktos Derybos Su S.S.S.R.

Čemberlenas visą laiką nesutiko pasirašyti tikrojo garantijos pakto su Sovietų Sąjunga. Tai yra nepasiepiamas faktas. Paktas yra paruoštas pasirašymui. Čemberlenas visą laiką atsisakė pasirašyti. Britanijos ir Francijos derybų dalyviai Maskvoje neturėjo galios bet kokią paktą pasirašyti. O Čemberlenas vilkino derybas. Kodel?

Darosi aišku, kad Čemberlenas toli gražu nenorėjo draugiško apsigynimo pakto su S.S.S.R. pasirašyti ir todėl vilkino derybas planuodamas, ruošdamas tolimesnis išdavimus, o tas derybas naudojo kaip igavimui pigaus politinio kapitalo prieš Anglijos žmones del būsimų rinkimų ir tuo patim sykiu leisti prie išgalėjimo nazių dominacijos Europoje.

Sūnų ir Dukterų P. D-jos Jaunuoliai Atidarys Parengimų Sezoną

MONTREAL. Rugsėjo mėnesio pirmomis dienomis 1938 m. praskleidė pirmuosius žiedus draugiškos jaunuliai. Rugsėjo 14 d. buvo sušauktas visų jaunuliai draugiškos narių susirinkimas, kuriame, vadovaujant buvusiam draugiškos pirmininkui drg. J. Vilkeliiui, buvo nutarta sutverti sporto sekcija. Taigi šiais metais sueina lygiai metai nuo sekcijos įsistėjimo. Per tą trumpą laiką sekcija matė gerų ir blogų dienų, bet vieton nepasisekimų statydavo gražius savo darbų pastatus, kad per tokį trumpą laiką galėjo atsirekomenduoti kaip organizaciją. Jaunuoliai norėdami gražiai paminėti savo metines sukaktuves ir gražiai atsidėkoti visus remiantiems montrealo lietuviams, ruošia parengimą — paminėjimą. Br. Petronis M. L. Sūnų ir Dukterų P. D. Jaunuolių Sporto Sekcijos Pirmininkas. Rugsėjo (September) 17 d. Vytauto Klubo salėj jaunuoliai žada duoti ir paverkti ir pasijuokti. O jie tą moka padaryti. Aš manau montrealiečiai, kurie matė jų pastatytas "operas," "aperetes" dar kartą norės pamatyti naujų jų sugebėjimo stebuklų. Sekite Liaudies Balsą del smulkesnės programos aprašymo ir pasižymėkite tą dieną kalendoriuj raudonu pašėliu. Julius K.

Kanados kareivis stovi sargyboje prie Wellando kanalo, kad ap-

saugoti jį nuo sabotažnikų užsimojimo susprogdinti jį.

Vilkeliui, buvo nutarta sutverti sporto sekcija.

Taigi šiais metais sueina lygiai metai nuo sekcijos įsistėjimo. Per tą trumpą laiką sekcija matė gerų ir blogų dienų, bet vieton nepasisekimų statydavo gražius savo darbų pastatus, kad per tokį trumpą laiką galėjo atsirekomenduoti kaip organizaciją.

Jaunuoliai norėdami gražiai paminėti savo metines sukaktuves ir gražiai atsidėkoti visus remiantiems montrealo lietuviams, ruošia parengimą — paminėjimą.

Rugsėjo (September) 17 d. Vytauto Klubo salėj jaunuoliai žada duoti ir paverkti ir pasijuokti. O jie tą moka padaryti. Aš manau montrealiečiai, kurie matė jų pastatytas "operas," "aperetes" dar kartą norės pamatyti naujų jų sugebėjimo stebuklų. Sekite Liaudies Balsą del smulkesnės programos aprašymo ir pasižymėkite tą dieną kalendoriuj raudonu pašėliu. Julius K.

Jaunuoliai Atsiprašo Ir Dėkoja

MONTREAL. — Montreale Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugiškos jaunuliai atsiprašo visų Montreale lietuvių, kurie buvo pasirengę išvažiuoti sekmadienį, rugpjūčio 27 d., bet atšaukus išvažiavimą buvo sutrukdyti nuo gražaus laiko praleidimo. Taip pat prašo atleisti ir tų, kuriems per trumpą laiką nebuvo progos pranešti apie išvažiavimo atšaukimą ir tokiu būdu buvo suklaidinti.

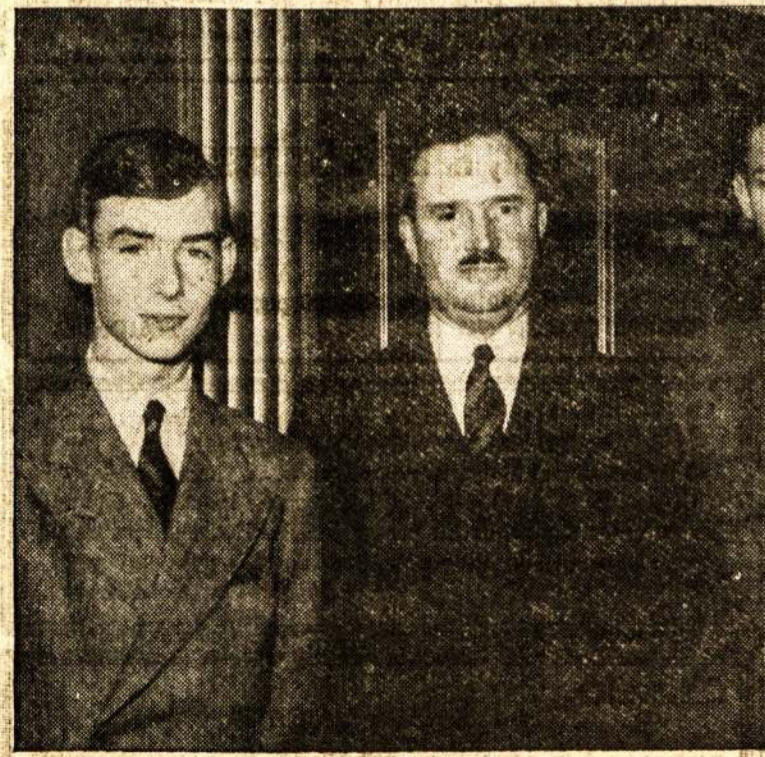
Mes, jaunuoliai, išvažiavimą turėjom atšaukti todėl, kad nesurinkom reikiamo skaičiaus asmenų norinčių išvažiuoti, nors mums trūko labai mažo skaičiaus. Taip pat reikiame širdingą padėką draugiškos nariams — ems, kurie padėjo mums platinti išvažiavimo tikietus, kaip dd. K. Keršienė, O. Kilikevičienė, U. Petrauskienė, E. Vilkiui, M. Gudui, A. Kavoliūniui, K. Radzevičiui, V. Bunkui, Lukošai ir J. Lesevičiui, kurie padėdami niekada nenuilstančių jaunuliu, S. Zuperkytės, S. Minotaitės

Tel. LA. 4441

Dr. J. O. Villeneuve Venerinų Ligų Specialistas Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują. Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v. 1107 St. Denis St., Montreal Netoli Dorchester St.

Tel. LA. 4441 **Daktaras H. Rosenfeld'as** Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 val. po piet, 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

Tel.: DO. 1000 DO. 2500 Valandos: 4 — 5 pđ piet ir sulig susitarimo **Daktaras Rabinovičius** Chirurgas Specialistas Turtu savo liginę, egzaminuojų ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagpinta kaina. 201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.

Dar keli karaliai šiek tiek laikosi, bet daugelis jų jau senai savo sostų neteko. Štai (dešinė)

Austrijos imperatorės Zitos sūnus. Prie jo Luxemburgo kunigaikštės vyras su sūnum. Ex-

karalių viltys atgauti sostus labai sunkios.

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

For Parents.

Back to School

School opens next week. The holidays are over. Boys and girls will soon be streaming down the streets each morning meeting up with their friends of last term. The first few weeks are an exciting time of renewing friendships, swapping stories of vacation-time adventures, sounding out the new teachers and getting "the hang" of the new school or classes.

And then school will really get to business. Many problems will be faced by the teachers as well as the students, problems which arise out of the overcrowded classrooms and the low strivings of the teachers, problems arising out of under-nourishment and poor health of the pupils as well as teachers.

Canadian classrooms are overcrowded due to the lack of grants by the government to the municipalities, for that reason they are unable to cope with this problem at the present time.

The wages of the teachers on whose shoulders is placed the responsibility of educating Canadian citizens are in a majority of cases even lower than unskilled labor, and sinking to the level of \$6.00 a week. It's a disgrace to Canada that the business of educating the coming citizens is rated so low.

There's the method of teaching and the load the teacher is asked to carry. Overcrowding of classrooms and starvation wages for teachers do not make for efficient teaching. A good theory or principle of teaching is not enough; the conditions for carrying out that theory have to be provided. During the ten years of depression

malnutrition has made great strides in Canada — the land of plenty. Community efforts to check the evil effects of undernourishment among the rising generation can most easily be made where the children gather daily — in schools.

Home-and-School and Parent-Teacher associations represent the growing understanding of both teachers and parents that they share a joint responsibility in supervising the welfare of the children.

The necessity of pressure on the government to extend the school facilities to meet the requirements of modern teaching has roused many parents to take an interest in school affairs which the protection of their children's interests demands; and the threat to the teachers living standard is producing organization among them. Parents and teachers should necessarily come to a new sympathetic understanding in face of this common enemy.

In order to preserve and further improve the Canadian educational system the parents should be very careful in their choice of electing School-Board members and Trustees.

Only by electing the real representatives of the common people, will they be assured of better medical and dental inspection in the schools, of extension of play-ground facilities, of solving the problems of malnutrition and so on.

In some schools the fight has been won for free milk for the undernourished; and in some cases free lunches have been provided for the children of unemployed and low-income families.

The parents should exercise their democratic rights in such organizations as Home-and-School clubs and Parent-Teacher associations, where through organized effort they will be able to make Canadian educational system the most efficient in the world, fully adequate to serve the needs of all Canadian youth.

Parents and Teachers through or-

EVERYBODY TO THE PICNIC

Well folks, September 3rd, the date of the Bangos Chorus and L. L. D. PICNIC is almost here and have you made your arrangements to be there? If you haven't you'll be sorry.

The picnic is going to be the greatest yet held in Toronto this season, and that's something.

There will be races for ladies which will bring back the memories of potato harvesting in Lithuania. A biscuit eating contest for the men, races for boys and girls. Gifts for all winners, fun for everybody. The program if not as elaborate as was planned, but will still be a hit. The orchestra is very good and will play as long as the people can stand up and dance.

And, "Hear, hear, hear... get your nice juicy hamburgers, Lithuanian style right here, the price is low the hamburger is large and wonderful, 0-n-1-y five cents, one twentieth of a dollar," you'll hear the bar barkers cry.

Yes folks, there'll be plenty to eat, drink and cause for joy.

Because this picnic is to be the last this season and at a time when the Canadian National Exhibition is in progress in Toronto and Monday will be Labor Day and special celebrations in honor of Labor will take place at the exhibition on that day, you can not miss this opportunity to come to Toronto and be satisfied that you did come. Therefore we extend our invitations to everybody from other Lith colonies to pay Toronto a visit and

organization can force the government to use Canada's wealth in the interests of the Canadian people as a whole.

C. D.

at the same time enjoy yourself at the extravaganza being sponsored by the BANGOS CHORUS and the L. L. D. organization.

Trucks will leave from Gorevale Ave. at one hour intervals. First truck will leave at 1 P.M. and the last one at 4 P.M.

Everybody out to the PICNIC on Sunday, September 3rd in Weston, Ontario.

The COMMON WORKER

In the Soviet Pavilion at the World's Fair a paunchy individual in a Saville Row suit asked a young Russian guide in attendance: "How much pay would a common worker get in Soviet Russia?"

"What do you mean by a COMMON worker?" was the soft query of the guide, a youngster of about 20 years.

This questioner was a little non-plussed and stammered: "Well, you know — an unskilled worker."

"Are you thinking of any particular type of unskilled worker?" asked the guide.

"Let's say a ditch digger," said Saville Row. "How would he be paid?"

"A ditch digger?" came the reply. "Oh, that's hard work! He would receive a high rate of pay for his labor."

That little incident, is the most perfectly uncalculated item ever to come this way. In the answer of that young guide one could feel the high esteem in which the Soviet worker is held. And it was an answer that impressed Saville Row immensely because he was evidently genuinely interested in the country of socialism.

NAZI EDUCATION...

One of Nazism's boasts is that it produces a superior type of youth, wholesome, athletic, clear-eyed, Aryan boys and girls. The facts are somewhat different. An editorial in a recent issue of the New World, organ of the Catholic Archdiocese of Chicago, says:

The German Reich Year Book... points out that sex crimes have increased fourfold in the last four years. Der Deutsche Weg, another German paper, says that from 1936 to 1937, 50,000 were condemned for sexual crimes increased from 1,463 to 2,374. In the first three months of the year 1938, 109 girls were condemned for child murder. Twenty-eight youths of 14 years of age were sentenced for criminal homicide in 1937... The Nazi pagan education is bearing fruit already.

Preparations are going ahead rapidly for Warner Brothers production of "The Life of Dr. Ehrlich," world famous German-Jewish scientist who discovered the cure for syphilis.

Chief political significance attaching to the film is Ehrlich's origin and the fact that if alive today he would be banned from the Third Reich despite the honor his scientific discoveries brought to Germany and the importance of his contribution to the entire world of medicine.

Edward G. Robinson will play in the picture and finishing touches are being hastened for conclusion by the time he returns from Europe. John Huston and Reiz Herald are working on the screen-play which is based on an original by Norman Burnstine.

A HISTORIC FILM TO BE PRODUCED

The Metro-Goldwyn-Mayer moving picture producers, recently announced that production will soon start on a picture which is to depict the life and death of Louis Riel.

Louis Riel is known to all of us, according to the Canadian History books as a criminal, superstitious and savage being, who blocked the advance of civilization to the West.

That is not so. Plain and simple, but a great leader he was. He it was who led the struggle against the oppressors and persecutors of those days.

The savages and criminals were those who represented the Hudson Bay Company, who practically annihilated the Selkirk settlement of an earlier day, who dealt with Indians in a manner similar to that of the slave drivers of the southern States, who held the Metis and other settlers in the grip of monopolies for generations.

Louis Riel, the Metis and other settlers in the North West did not block the road to unity and civilization.

It is to be hoped that the cinematic reproduction of the struggles of Riel will at least not stray any farther off the path of historical accuracy than did Warner Brothers in their epic of the great Mexican democrat Juarez.

It would be criminal if instead of a serious, truthful and inspiring representation of a glorious chapter in Canadian History, Hollywood gave us a shoddy and lying "Mounties vs. Redskins" melodrama.

For the struggles of the prairie settlers for two decades following Confederation were glorious, popular battles for democratic self-government in Western Canada, a direct parallel to and continuation of the stirring rebellions of 1837-38 in Central Canada.

A truthful picture of the life of Louis Riel will serve to help smash the mesh of falsifications that has "officially" been woven around the name of one of the finest sons of Canada, a man who not only shall yet be enshrined as one of the founders of Canadian democracy, but will take his place among the great heroes

of democracy of all lands — Lincoln and Robespierre, Garibaldi and Kosciuszko, and the thousand names, from Spartacus who led the slaves in ancient Rome to Ernst Thaelmann who rots in a Nazi dungeon today — who have risen to lead humanity forward on the road to progress and freedom.

It is only within the past few years as the new militant democracy is rising in its feet, that Louis-Joseph Papineau and William Lyon Mackenzie have been snatched from oblivion to which reaction had resolved to sentence them. Along with them, Canadians are resurrecting the name of Louis Riel. And if the film will help this great task, it will do service to the people of Canada and the democracy in the Americas.

Hollywood has shown, as in Juarez, that it is not too much to hope that the film do justice to Riel and Canadian democracy.

It is expected that Clark Gable will be chosen to play the part of Louis Riel in this proposed Metro-Goldwyn-Mayer production.

Nosey

The Bicycle's 100th Birthday

The direct ancestor of Canada's 200,000 bicycles is being commemorated by unveiling this month of a plaque to mark the 100th anniversary of the invention of the first bicycle to be propelled by pedals.

The inventor was Kirkpatrick Macmillan, a Scottish blacksmith, and he was 29 years old when he mounted his bicycle and rode off to Glasgow to see his three brothers, one of whom, a former tutor of John Bright's, was rector at Glasgow High School.

"I met a man 'fleein' through the air on wheels," cried a shoemaker when he encountered the first bicycle in action, "and if it wasn't a man, then it must 'a' been the De'il himself!"

It is estimated by the British cycle makers union that in the world today there are 61,000,000 descendants of this first bicycle.

Of these the greatest number are in Britain and France, each of which claim around 10,000,000 in use every summer.

Britain leads the world in manufacturing them, having sent 5576,458 abroad last year, of which 1556,166 were sold outside the British empire.

Pranešimai

Montreal, Que.

Didelis Piknikas

Sekmadienį, rugsėjo (September) 3 d., Ville Lasalle, LLD Montrealo kuopos ruošia didelį pikniką.

Pikniko rengėjai prašo visus Montrealo ir apylinkės lietuvius dalyvauti. Naudokitės progomis tyrame ore pažaisiti, pasilinksinti. Ypatingai šis sekmadienis yra gera proga, nes pirmadienį Labor Day.

Be to, šitas piknikas gal bus paskutinis šią vasarą.

Ligi pasimatymo piknike.

Pikniko Ruošėjai

Susirinkimas ir Prakalbos

LLD 137 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks ateinantį penktadienį, t. y. 1 d. rugsėjo, (September) 8 val. vak., 01234 Charlevoix St.

Šiame susirinkime išgirsite org. fondo vajeaus smulkų raportą, kas ir kiek pasidaravo, aptarsime eilę organizacinių reikalų, o svarbiausiu dienvarkės punktu bus prakalbos ir diskusijos, apie dabartinius Europos įvykius. Todel kviečiame kuoskaitlingiausiu atsilankyti ne tik narius, bet ir nenarius, kuriems rūpi išsiaiškinti šiandieninė padėties Europoj.

Nariai, neužsimokėję duokles, nepamirškite, kad labai laikas užsimokėti.

Kuopos Valdyba

Piknikas

Švento Kazimiero ir šv. Jono Pašalpinė Draugija rengia pastutinį šiemet pikniką, sekmadienį, rugsėjo 3 d. (September), visiems gerai žinomoj vietoj, Tetreaultville parke.

Kviečiame visus lietuvius-ės atsilankyti.

Rengimo Komisija

Vakarienė

Ateinantį šeštadienį, rugsėjo (September) 2 d., 8 val. vakare, D. L. K. Vytauto Klubas rengia smagią ir skanią vakarienę su šokiais.

Bus gėrimų ir užkandžių, pagamintų klubo šeiminingų ir galėsintų įsigerti, pavalgyti ir smagiai pasisukti.

Kviečiame visus montrealiečius-ės atsilankyti ir pasilinksinti Vytauto Klubo svetainėj, 2161 St. Catherine E. Įžanga 50 c.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Extra Susirinkimas

Ruoškitės Susirinkimui

Penktadienį, rugsėjo 1 dieną, 8 val. vakare, lietuvių salėje, 6 Denison Ave., įvyks LLD 162 kuopos narių mėnesinis susirinkimas.

Kviečiame visus narius taipgi ir simpatikus dalyvauti susirinkime. Ypatingai prašome narius atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

Laikite susirinkimo bus ir laivinimosi pusvalandis. Įžanginę kalbą pasakys L. B. redaktorius drg. Yla.

Kuopos Valdyba

Pirmutinis Koncertas

Pirmas šį sezoną muzikalis koncertas įvyks sekmadienį, rugsėjo 3 d., 8 val., ukrainų salėje, 300 Bathurst St.

Koncertas susidės iš įvairių muzikalės programos, kaip tai: dainų, muzikos, šokių. Ją pildys profesionalai menininkai-ės. Todel atvykusieji tikrai laiką praleis smagiai.

Šį koncertą ruošia tarptautinės organizacijos.

Visi kviečiami dalyvauti.

Rengėjai

Sustok ir Paskaityk

BANGOS CHORO PIKNIKAS BUS DIDELIS IR SMAGUS

TORONTO. — Bangos Choras su LLD 162 kuopa bendrai ruošia didžiulį pikniką. Toronto menininkai ir kuopos nariai nusitarė suruošti didžiausį pikniką, didesnį ir įvaresnį už visus iki šiol buvusius. Piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 3 d., Westone.

Jau artinasi ruduo ir greitai pasibaigs gamtos grožybės. Medžiū lapai paruduos, žolė nuvys, apsiniauks dangus ir visa gamta paliks niuri. Bet lig šiol dar ji pilna žavinčios grožybės. Tad visi, del savo jdomumo, pasistengkite pasidžiaugti puikiaja gamta. Jums geriausia progą suteikia Bangos Choro ruošiamas tas piknikas.

Nuo vidurdienio iki pat giliausios nakties galėsite džiaugtis ir linksintis. Visą laiką griez geras orkestras. Naktiai užėjus, visa pikniko vieta sumirgės šviesiomis lempomis. Nuo pat pikniko pradžios, tai yra, 1 val. diena, iki vėlumai seks vienas po kito visokie įvairumai suteikdami jums daug smagumo ir juokų.

Čia bus lenktynėmis vaizduojamas bulbekasis, kada moterys su bulbėmis lenktyniuos. Čia bus vyrams duota užduotis greitai suvalgyti bisketus, ir dar daug kitų lenktyniavimų ir juokų. Visi lenktynes laimėjusieji

Tel. WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby. Laidotuvės net \$55.00 pigumo 455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per

DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344 Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų. S. Helfetz, menedžeris

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agentai Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Išskolkuojame rentas. Kas turite tu reikalų, kreipkitės pas mus. Daugeliu lietuvių esame patarnavę 153 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Bangos Choro ir L.L.D. Rengiamas EXTRA-DIDELIS PIKNIKAS

Įvyks

Sekmadienį, Rugsėjo (Sept.) 3 d.

Westone, Prie Drg. Masio Farmos

Programą ir Pikniko Eiga Girdėsite

Per Garsiakalbj

Tai bus kas tai nepaprasto. Bus įvairūs, įvairiausi žaidimai, dovanos ir kitos naujienybės. Puiki ir turininga programa, kokios Toronto lietuviai dar nie kad nėra lauke statę. Pikniko pradžia 1 val. po pietų

Po programos, prie spalvuotų elektros šviesų piknikas

tesis iki 12 val. nakties.

GRIEŠ SMAGI ORKESTRA

Taigi, iš arti ir toli, visi pasinaudokite Labor Day šventės proga ir atvykite pasilinksinti ant šio nepaprasto pikniko. Kviečiame visus, džukus, kapsus, žemaičius, aukštaičius; mažus ir didelius ant šio paskutinio didžiulio pikniko.

RENGEJAI